

STJØRDAL GJENSIDIG BRANNKASSE

ÅRSBERETNING 2022

Classified: General Business

Innledning

Stjørdal Gjensidig Brannkasse er et lokalt selvstendig forsikringsselskap med konsesjon for kommunene Meråker, Stjørdal og Malvik. Vår forretning er basert på et samarbeide med Gjensidige ASA om leveranser i hele bredden når det gjelder forsikringer. Vår avtale med Gjensidige ASA inkluderer også oppgjør i mellom avtalepartene for våre brannforsikringskunder inkludert kjøp av reassuranse.

Stjørdal Gjensidig Brannkasse ble etablert i 1838 og har etter hvert blitt en betydelig næringslivsaktør. Vårt hovedfokus er å sikre liv, helse og verdier gjennom kompetent forsikringsrådgiving. I tillegg til betydelige andeler av landbruksmarkedet er vi lokalt det største selskapet innenfor næringslivssegmentet som i privatmarkedet.

Virksomheten drives fra egne eide lokaler i Kjøpmannsgata 10/12 i Stjørdal, og er basert på distribusjon av Gjensidiges produkter gjennom våre lokale forsikringsrådgivere, og digitale flater.

Stjørdal Gjensidig Brannkasse er et kundeeiet selskap. Daglig leder er Bjørn Ove Slind.

Hovedtrekk 2022

- Porteføljevækst brutto på 12,9%. Bestandspremien 31.12.2022 er MNOK 188
- Økt brannpremie for egen regning til MNOK 22,9
- Skadeprosent for egen regning 9,2%
- Skadeprosent brutto 54,6%
- Kostnadsprosent 19,2 %
- Finansavkastning MNOK - 23,9

Virksomheten i 2022 – styrets beretning

Stjørdal Gjensidig Brannkasse har gjennom året opplevd en sterk porteføljeutvikling på agentforretningen. Når det gjelder brannforretningen, er også den økt. Vårt fokus på god kundepleie og høyt volum på utgående kontakter gir resultater. God økning av topplinjen og et solid resultat av forsikringsvirksomheten i 2022.

Gjensidige Forsikring leverer etter vår mening noe av det absolutt beste i markedet når gjelder produkter og oppgjør til våre kunder. Vi har utbetalt utbytte med ca. 13% til våre kunder i 2022. Vi har også i 2022 vært en betydelig samfunnsaktør gjennom tiltak på skadeforebygging og satsing på det lokale kultur- og idrettsliv. Selskapet har investert betydelige midler i lokalt næringsliv.

Stjørdal Gjensidig Brannkasse hadde i 2022 et langt mer utfordrende resultat av kapitalforvaltningen. Resultatet av kapitalforvaltningen endte på et minusresultat på nesten 24 mill. Styret har overvåket dette nøye og har i hovedsak valgt å stå ved vedtatte strategi med tanke på langsiktighet i våre investeringer.

Stjørdal Gjensidig Brannkasse opplever en gjennomgående sterk kundelojalitet og scorer høyt på kundetilfredshet. Lokalt så vel som sentralt jobbes det fortløpende med forbedringer i alle prosesser internt og eksternt samt kompetansefremmende tiltak for selskapets ansatte.

Årsregnskapet

Premieinntekter

Stjørdal Gjensidig Brannkasse hadde i 2022 brutto forfalt premie på MNOK 187 som er en vekst på 12,9%. Brannpremie for egen regning utgjorde MNOK 22,9 som representerer en økning på 5,3%.

Erstatningskostnader

Brutto skadeprosent er i 2022 på 54,6% mot 48,9 i fjor

Classified: General Business

Erstatningskostnader for egen regning er på 9,2% mot 9,4% i fjor. Erstatningskostnadene for egen regning er preget av et svært godt år. Vi hadde i 2022 ingen brannskade over valgt egenregningsnivå på NOK 3.000'.

Driftskostnader

Forsikringsrelaterte driftskostnader var på MNOK 14,8.

Kostnadsprosenten er 19,2 % i 2022.

Combined ratio er 28.4%

Finansavkastning

Stjørdal Gjensidig Brannkasse har en langsiktig og godt diversifisert kapitalforvaltningsportefølje.

2022 har for de fleste investorer vært et tungt år med negative tall, hvilket også er tilfelle for Stjørdal Gjensidig Brannkasse. Lokalt investert så har vi stadig god avkastning/utbytte på våre aksjer i Tangen Næringsbygg, og grunnfondsbevis i Aasen og Hegra Sparebank.

Samlet underskudd av finansvirksomheten i 2022 er MNOK -23,9.

Resultat

Resultat før skattekostnad ble i 2022 et underskudd på MNOK 12,9 mot et overskudd på MNOK 44,1 i 2021.

Balanse

Forvaltningskapitalen i Stjørdal Gjensidig Brannkasse var ved årsskiftet MNOK 332 mot MNOK 358 i 2021.

Selskapets egenkapital utgjorde 31.12.22 MNOK 294 mot 313 per 31.12.2021. Egenkapitalen utgjorde 88,5% av sum egenkapital og forpliktelser.

Selskapets forpliktelser består i det alt vesentlig av forsikringstekniske avsetninger.

Selskapet har ingen gjeld, lån eller lånerammer foruten de forpliktelser som følger av selskapets drift og ordinære virksomhet.

Kapitaldekningsgrad i form av solvensmargin etter Solvency II (SCR) utgjorde 304 %.

Styrets vurdering

Årsregnskapet

Styret konstaterer at selskapet i 2022 har hatt en solid utvikling på salg og vekst i portefølje.

Resultatet av kapitalforvaltningen er preget av uro i kapitalmarkedene og forventes å bedres.

Styret legger til grunn en langsiktig strategi med løpende overvåking av forvaltningen.

Resultatregnskapet og balansen med tilhørende noter gir etter styrets oppfatning fyllestgjørende informasjon om virksomheten i Stjørdal Gjensidig Brannkasse i 2022, og om selskapets stilling ved årsskiftet. I samsvar med regnskapslovens § 3-3 bekrefter styret at forutsetningen om fortsatt drift er til stede, og at dette derfor er lagt til grunn ved avleggelse av årsregnskapet. Det er ikke inntruffet hendelser etter regnskapsårets avslutning som er vesentlig for vurdering av selskapets resultater eller stilling.

Risikoforhold

Stjørdal Gjensidig Brannkasse har også i 2022 gjennomført en egenvurdering av risiko- og kapitalsituasjonen gjennom ORSA rapporteringen.

Formålet med ORSA-prosessen er å sikre at styret har tilstrekkelig informasjon til å kunne vurdere om Stjørdal Gjensidig Brannkasse sin risikoprofil er innenfor vedtatt risikorammer gitt i kapitalforvaltningsinstruks og gjeldende strategiske beslutninger. ORSA-prosessen skal videre dokumentere at Stjørdal Gjensidig Brannkasse har nødvendig kapital til å dekke opp virksomhetens risikoeksponering, både på kort og lang sikt.

Stjørdal Gjensidig Brannkasse er godt kapitalisert med en minste kapitaldekningsgrad (MCR) på 981%. Som forsikringsselskap er vi eksponert for en rekke finansielle risikoer. På kort sikt er den største risikoen at de økonomiske tapene vi dekker for våre kunder blir større enn ventet. Deretter kommer risikoen for tap

Classified: General Business

som følge av uventede svingninger i finansmarkedene. Disse risikoene er styrt gjennom en solid forsikringsstrategi og moderat langsiktig investeringsfilosofi.

På lengre sikt er vi også eksponert for forretningsmessig risiko. Stadig hyppigere endringer i markedet krever at vi er i stand til å respondere på disse endringene. Vårt viktigste grunnlag ligger derfor i godt styringsverktøy etablert gjennom strategiprosesser med påfølgende mål og resultatstyring.

Selskapets styre og ledelse er dekket av styre og ledelsesansvarsforsikring. Forsikringen dekket det rettslige erstatningsansvar styret og ledelse kan pådra seg. Forsikringen dekker økonomisk tap med en forsikringssum på kr 10.000.000. Dette er en tilleggsforsikring til selskapets generelle ansvars-/formueskadeforsikring.

Personalforhold

Selskapet har etter styrets vurdering, gjennom den organisasjonen som nå er etablert, de beste forutsetninger for å lykkes med å realisere selskapets forretningsmessige målsetninger. Stjørdal Gjensidig Brannkasse hadde ved utgangen av 2022 11 ansatte.

Arbeidsmiljø

Arbeidsmiljøet i Stjørdal Gjensidig Brannkasse anses å være godt. Sykefraværet totalt utgjorde 2,7 %. Det ble i 2022 ikke registrert skader eller ulykker i Stjørdal Gjensidig Brannkasse. Selskapets virksomhet forurenser ikke det ytre miljø.

Likestilling

Stjørdal Gjensidig Brannkasse tilstreber likestilling på alle nivåer, uansett kjønn, etnisk tilhørighet eller annet. På samme måte skal avlønning gjenspeile stillingsinnhold og kvalifikasjoner, uavhengig av kjønn eller andre forhold.

Ved utgangen av 2022 var kvinneandelen blant ansatte 27%, og 50% i selskapets styre. Selskapet anser ikke noe behov for å iverksette tiltak i henhold til likestillings- og diskrimineringsloven.

Styret og ledelse

Classified: General Business

Selskapets styre velges av og blant våre kunder/eiere. Styret består av fem kundefvalgte representanter samt en ansattvalgt representant.

Selskapet ledes av daglig leder ansatt av styret.

Framtidsutsikter

Styret mener selskapet har et godt fundament for fortsatt lønnsom vekst. Med bakgrunn i strategiske arbeider mener vi det er gode muligheter i markedet for å drive et lokalt forsikringsselskap. Det budsjetteres med fortsatt vekst i 2023.

Organisasjonen er stadig styrket gjennom året med økt kompetanse og dyktige medarbeidere. Det presiseres at det alltid foreligger usikkerhet knyttet til fremtidige forhold.

Takk til samarbeidspartnere, tillitsvalgte og medarbeidere

Styret vil takke selskapets medarbeidere, samarbeidspartnere og tillitsvalgte.

Innsatsviljen gir inspirasjon som selskapet kan videreføre inn i kommende år.

Disponering av årets resultat

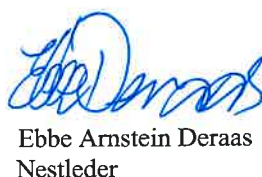
Styret i Stjørdal Gjensidig Brannkasse foreslår følgende disposisjoner knyttet til årsresultatet:

Endring i Avsetning til naturskadefond	1 077 394
Endring i Avsetning til garantiordning	4 422
Avsatt utbytte	2 490 836
Overført fra Andre fond	- 2 490 836
Overført fra Annen opptjent egenkapital	-15 968 971
Sum disponert	-14 887 155

Stjørdal, 31.12.2022/21.03.2023

Torstein Magnar Mørseth
Styreleder

Ebbe Arnstein Deraas
Nestleder

Bodil Myhr
Styremedlem

Svein Ivar Salberg
Ansattrepresentant

Sissel Hovland Nordaune
Styremedlem

Elin Wikmark Darell
Styremedlem

Bjørn Ove Slind
Daglig leder

Classified: General Business

Resultatregnskap

Stjørdal Gjensidig Brannkasse

TEKNISK REGNSKAP FOR SKADEFORSIKRING

	Noter	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2021
Premieinntekter			
Opptjente bruttopremier		22.892.674	21.743.224
Gjenforsikringsandel av opptjente bruttopremier		-5.072.008	-4.075.026
Sum premieinntekt for egen regning	4	17.820.666	17.668.198
Andre forsikringsrelaterte inntekter	8	13.784.793	13.240.498
Erstatningskostnader			
Brutto erstatningskostnader		-4.550.314	-6.289.118
Gjenforsikringsandel av brutto erstatningskostnader		2.254.216	3.714.240
Sum erstatningskostnader for egen regning	4	-2.296.098	-2.574.878
Forsikringsrelaterte driftskostnader			
Salgskostnader	5	-2.927.697	-2.970.386
Forsikringsrelaterte adm. kostnader inkl. provisjon mottatt gjenforsikring	5,6	-492.536	-467.302
Sum forsikringsrelaterte driftskostnader		-3.420.234	-3.437.688
Andre forsikringsrelaterte driftskostnader	7	-14.781.117	-13.794.114
RESULTAT AV TEKNISK REGNSKAP		11.108.010	11.102.016
IKKE-TEKNISK REGNSKAP			
Netto inntekter fra investeringer			
Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler		3.096.324	4.306.359
Netto driftsinntekt fra eiendom		1.509.838	2.097.556
Verdiendringer på investeringer		-32.782.030	26.185.479
Realisert gevinst og tap på investeringer		6.205.689	2.761.241
Administrasjonskostnader knyttet til investeringer, herunder rentekostnader		-1.463.009	-1.824.532
Sum netto inntekter fra investeringer		-23.433.188	33.526.104
Andre inntekter		60.045	2.300
Andre kostnader		-618.467	-457.626
RESULTAT AV IKKE-TEKNISK REGNSKAP		-23.991.610	33.070.777
PERIODENS RESULTAT FØR SKATTEKOSTNAD		-12.883.600	44.172.793
Skattekostnad	10	-2.003.555	-2.560.685
RESULTAT FØR ANDRE INNTEKTER OG KOSTNADER		-14.887.155	41.612.108
Andre inntekter og kostnader			
Andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet			
Estimatendringer knyttet til ytelsesbaserte pensjonsordninger		-2.773.199	-1.590.766
Skatt på andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet	10	693.299	397.691
Sum andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet		-2.079.900	-1.193.075
TOTALRESULTAT		-16.967.055	40.419.033

Balanse

Balanse			
Stjørdal Gjensidig Brannkasse	Noter	31.12.2022	31.12.2021
EIENDELER			
Investeringer			
Bygninger og andre faste eiendommer			
Eierbenyttet eiendom	11	41.002.504	36.679.252
Aksjer og andeler i datterforetak og tilknyttede foretak			
Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi			
Aksjer og andeler	12,13	186.854.521	210.787.823
Rentebærende verdipapirer		80.989.628	82.589.164
Utlån og fordringer	14	276.307	1.981.975
Andre finansielle eiendeler		799.400	799.400
Sum investeringer		309.922.359	332.837.614
Gjenforsikringsandel av forsikringstekniske bruttoavsetn i skadefors.			
Gj.f. andel-brto erstatn. avsetning		5.917.065	9.353.592
Sum gj.f. andel av forsikringstekniske bruttoavsetninger		5.917.065	9.353.592
Fordringer			
Andre fordringer		3.799.197	1.484.493
Sum fordringer		3.799.197	1.484.493
Andre eiendeler			
Anlegg og utstyr	11	77.057	183.299
Kasse, bank		8.053.109	9.410.098
Eiendeler ved skatt		426.168	0
Pensjonsmidler	9	2.951.269	3.520.284
Sum andre eiendeler		11.507.603	13.113.681
Andre forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter		874.968	1.749.972
SUM EIENDELER		332.021.192	358.539.352

Balanse

Stjørdal Gjensidig Brannkasse

Noter

31.12.2022

31.12.2021

EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER**Opptjent egenkapital**

Fond mv.

Avsetning til naturskadefond		27.275.810	26.198.416
Avsetning til garantiordningen		991.013	986.591
Annen opptjent egenkapital		261.783.056	279.745.193
Andre fond		3.735.052	6.225.888
Sum opptjent egenkapital	15	293.784.931	313.156.087

Brutto forsikringsforpliktelser

Avsetning for ikke opptjent bruttopremie		11.439.793	10.789.254
Brutto erstatningsavsetning		11.331.086	17.337.793
Sum brutto forsikringsforpliktelser	4	22.770.878	28.127.047

Avsetninger for forpliktelser

Pensjonsforpliktelser	9	2.164.410	2.200.510
Forpliktelser ved skatt			
Forpliktelser ved periodeskatt		5.293.071	5.763.693
Forpliktelser ved utsatt skatt	10	0	553.310
Andre avsetninger for forpliktelser		346.285	394.877
Sum avsetninger for forpliktelser	12	7.803.766	8.912.390

Forpliktelser

Avsatt ikke betalt utbytte		2.490.836	2.534.038
Andre forpliktelser		4.127.429	4.827.698
Sum forpliktelser	12	6.618.265	7.361.736

Andre påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter		1.043.352	982.092
---	--	------------------	----------------

SUM EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER		332.021.192	358.539.352
---	--	--------------------	--------------------

Stjørdal, 31.12.2022/21.03.2023

Torstein Magnar Mørseth
Styreleder

Ebbe Arnstein Deraas
Nestleder

Bodil Myhr
Styremedlem

Svein Ivar Salberg
Ansattrepresentant

Sissel Hovland Nordaune
Styremedlem

Elin Wikmark Darell
Styremedlem

Bjørn Ove Slind
Daglig leder

Oppstilling av endringer i egenkapital

OPPSTILLING AV ENDRINGER I EGENKAPITAL

Stjørdal Gjensidig Brannkasse

Kroner	Naturskadefond	Garantiordning	Andre fond	Ny måling av netto ytelsesbasert pensjonsforpl./-eiend.	Annen opptjent egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital per 31.12.2020	24.742.078	1.014.977	6.225.888	(15.365.906)	258.638.734	275.255.771
1.1.-31.12.2021						
Resultat før andre inntekter og kostnader	1.456.337	(28.386)			40.184.157	41.612.108
Andre inntekter og kostnader						
Andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet						
Estimatendringer knyttet til ytelsesbaserte pensjonsordninger				(1.590.766)		(1.590.766)
Skatt på andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet				397.691		397.691
Sum andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet				(1.193.075)	-	(1.193.075)
Sum andre inntekter og kostnader	-	-	-	(1.193.075)	-	(1.193.075)
Totalresultat	1.456.337	(28.386)	-	(1.193.075)	40.184.157	40.419.033
Utbetalt/vedtatt kunde utbytte Til / fra andre fond					(2.518.717)	(2.518.717)
Egenkapital 31.12.2021	26.198.415	986.591	6.225.888	(16.558.981)	296.304.174	313.156.087
1.1.-31.12.2022						
Resultat før andre inntekter og kostnader	1.077.395	4.422			(15.968.972)	(14.887.155)
Andre inntekter og kostnader						
Andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet						
Estimatendringer knyttet til ytelsesbaserte pensjonsordninger				(2.773.199)		(2.773.199)
Skatt på andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet				693.299		693.299
Sum andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet				(2.079.900)	-	(2.079.900)
Sum andre inntekter og kostnader	-	-	-	(2.079.900)	-	(2.079.900)
Totalresultat	1.077.395	4.422	-	(2.079.900)	(15.968.972)	(16.967.055)
Utbetalt/vedtatt kunde utbytte Til / fra andre fond			(2.490.836)		86.735	(2.404.101)
Egenkapital 31.12.2022	27.275.810	991.013	3.735.052	(18.638.881)	280.421.937	293.784.931

Kontantstrøm

	2022	2021
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		
Innbetalte premier direkte forsikring	23.543.213	22.088.363
Utbetalte gjenforsikringspremier	-5.072.008	-4.075.026
Utbetalte erstatninger og forsikringsytelser dir.forsikring	-10.557.022	-10.793.696
Innbetalte gjenforsikringsoppgjør for erstatninger og forsikringsytelser	5.690.743	2.460.680
Betalte driftskostnader	-9.356.245	8.382.779
Netto finansinntekter	2.197.760	3.181.975
Betalte skatter	-3.011.594	-842.193
Utbetalt utbytte/vedtatt kundeutbytte	-2.640.587	-2.926.845
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	794.260	17.476.038
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter:		
Netto kontantstrøm lån til kunder mv.	0	0
Netto kontantstrøm av aksjer og andeler i andre foretak	457.375	5.413.687
Netto kontantstrøm av rentebærende verdipapirer	-1.500.879	-21.122.473
Netto kontantstrøm av sertifikater	0	0
Netto kontantstrøm av eiendom	-2.813.414	1.082.669
Netto kontantstrøm av andre verdipapirer med kort løpetid	0	0
Netto kontantstrøm andre kredittinstitusjoner	0	0
Netto kontantstrøm av driftsmidler mv	0	117.896
Netto kontantstrøm andre finansielle eiendeler	0	0
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-3.856.917	-14.508.221
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter:		
Betaling av leieforpliktelser	0	0
Betaling av renter vedrørende leieforpliktelser	0	0
Utbetalinger i.f.m. skadef.byggende fond/andre fond	0	0
Utbetalinger i.f.m. garantiordning for skadeforsikring	0	0
Innbetalinger i.f.m. garantiordning for skadeforsikring	0	0
Netto kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter	0	0
Netto kontantstrøm for perioden	-3.062.657	2.967.817
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter	-3.062.657	2.967.817
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens beg.	11.146.621	8.178.804
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt	8.083.964	11.146.621
Spesifikasjon av beholdning av kontanter og kontantekvivalenter		
Innskudd hos kredittinstitusjoner	30.855	1.736.524
Kontanter og bankinnskudd *	8.053.109	9.410.098
Sum kontanter og kontantekvivalenter	8.083.964	11.146.621
* Herav bundet på skattetrekkkonto	0	0

NOTER

1. Regnskapsprinsipper

Regnskapet for 2022 er avlagt i samsvar med regnskapsloven og forskrift om årsregnskap for skadeforsikringsforetak (FOR-2015-12-18-1775). Årsregnskapsforskriften bygger i stor grad på EU-godkjent IFRS'er og tilhørende fortolkningsresultater. IFRS står for International Financial Reporting Standards og er et felles regelverk for EU.

Nye standarder anvendt

Stjørdal Gjensidig Brannkasse har ikke implementert noen nye standarder med virkning fra 1.januar 2022.

Nye standarder og fortolkninger ikke tatt i bruk

En rekke nye standarder, endringer i standarder og fortolkninger er utgitt for regnskapsår som begynner etter 1. januar 2022, og har ikke blitt anvendt ved utarbeidelsen av dette selskapsregnskapet. De som kan være relevante for foretaket er angitt nedenfor. Foretaket planlegger ikke å implementere disse standardene tidlig.

IFRS 9 Finansielle instrumenter (2014)

IFRS 9 omhandler regnskapsføring av finansielle instrumenter og trer i kraft for regnskapsperioden som begynner på eller etter 1.januar 2018. Se for øvrig avsnittet nedenfor om utsatt implementering. Standarden introduserer nye krav til klassifisering og måling av finansielle eiendeler, inkludert en ny forventet tapsmodell for innregning av verdifall, samt endrede krav til sikringsbokføring.

IFRS 9 inneholder tre primære målekategorier for finansielle eiendeler: amortisert kost, virkelig verdi over andre inntekter og kostnader samt virkelig verdi over resultatet. Finansielle eiendeler skal klassifiseres som enten til amortisert kost, til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader eller til virkelig verdi over resultatet, avhengig av hvordan de forvaltes og hvilke kontraktsfestede kontantstrømegenskaper de har. IFRS 9 introduserer et nytt krav i forbindelse med finansielle forpliktelser øremerket til virkelig verdi, der endringer i virkelig verdi som kan henføres til forpliktelsens kredittrisiko presenteres i andre inntekter og kostnader heller enn i resultatet.

Tapsavsetninger skal i henhold til IFRS 9 måles ved bruk av en forventet tapsmodell i stedet for en inntrådt tapsmodell som i IAS 39. Reglene om verdifall i IFRS 9 vil komme til anvendelse på alle finansielle eiendeler målt til amortisert kost og renteinstrumenter til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader. I tillegg omfattes også låneforpliktelser, finansielle garantikontrakter og leasingfordringer av standarden. Hvordan avsetninger for forventede kredittap på finansielle eiendeler skal måles, avhenger av om kredittrisikoen har økt vesentlig siden førstegangsinnregning. Ved førstegangsinnregning og dersom kredittrisikoen ikke har økt betydelig, skal avsetningen tilsvare 12 måneders forventet tap. Dersom kredittrisikoen har økt vesentlig, skal avsetningen

tilsvare forventet kredittap over eiendelens levetid. Denne todelte metoden erstatter dagens nedskrivningsmodell.

Endringer i IFRS 4 Anvendelse av IFRS 9 Finansielle instrumenter sammen med IFRS 4 Forsikringskontrakter (2016)

Endringene i IFRS 4 tillater foretak som overveiende driver forsikringsvirksomhet muligheten til å utsette ikrafttredelsesdato for IFRS 9 til 1.januar 2023. Effekten av en slik utsettelse er at de berørte enheter kan fortsette å rapportere i henhold til gjeldende standard, IAS 39 Finansielle instrumenter.

Stjørdaal Gjensidig Brannkasse er et forsikringsforetak og har besluttet å benytte seg av dette unntaket.

IFRS 17 Forsikringskontrakter (2017)

IFRS 17 Forsikringskontrakter etablerer prinsipper for innregning, måling, presentasjon og opplysninger om utstedte forsikringskontrakter. IFRS 17 er en kompleks standard som inneholder noen grunnleggende forskjeller i forhold til gjeldende regnskapsføring av måling av forpliktelser og innregning av fortjeneste. IASB har besluttet å utsette ikrafttredelsesdatoen til IFRS 17 til rapporteringsperioder som begynner 1.januar 2023. Det er foreløpig besluttet at for små og mellomstore forsikringsforetak er det inntil videre frivillig å benytte IFRS 17. Brannkassen har derfor besluttet å ikke benytte IFRS 17.

Øvrige endringer i standarder og fortolkningsuttalelser vil ikke ha vesentlig effekt basert på våre foreløpige vurderinger med den virksomheten foretaket har per i dag.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømmer fra driftsaktiviteter presenteres etter den direkte metoden, som gir opplysninger om vesentlige klasser av inn- og utbetalinger.

Innregning av inntekter og kostnader

Premieinntekter mv.

Forsikringspremier inntektsføres i takt med forsikringsperioden. Opptjente bruttopremier beregnes med utgangspunkt i de beløp foretaket har mottatt eller har til gode for forsikringsavtaler hvor forsikringsperioden er påbegynt før periodens avslutning (forfalte bruttopremier). Ved periodeslutt foretas en tidsavgrensning hvor forfalt premie som vedrører neste år periodiseres (endring i avsetning for ikke opptjent bruttopremie). Premieinntekter for egen regning beregnes ved at tilsvarende periodisering gjøres for premie for avgitt gjenforsikring, som reduserer de tilsvarende brutto premiebeløpene. Premie for mottatt gjenforsikring klassifiseres som forfalte bruttopremier, og periodiseres i takt med forsikringsperioden.

Erstatningskostnader

Erstatningskostnader består av betalte bruttoerstatninger redusert med gjenforsikringsandel, i tillegg til endring i brutto erstatningsavsetning, også redusert med gjenforsikringsandel. Direkte og indirekte skadebehandlingskostnader inngår i erstatningskostnadene. Erstatningskostnadene inneholder avviklingstap/-gevinst på tidligere års avsetninger.

Forsikringsrelaterte driftskostnader

Forsikringsrelatert driftskostnader består av forsikringsrelaterte administrasjonskostnader inkludert provisjoner for mottatt gjenforsikring og salgskostnader.

Netto inntekter fra investeringer

Finansinntekter består av renteinntekter på finansielle investeringer, mottatt utbytte, realiserte gevinster knyttet til finansielle eiendeler, endring i virkelig verdi av finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet, samt gevinster på finansielle derivater. Renteinntekter på renteinstrumenter innregnes i resultatet ved bruk av effektiv rente-metoden.

Finanskostnader består av rentekostnader på lån, realiserte tap knyttet til finansielle eiendeler, endringer i virkelig verdi av finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet, resultatført verdifall på finansielle eiendeler og resultatført tap på finansielle derivater.

Alle lånekostnader innregnes i resultatet ved bruk av effektiv rente-metoden.

Materielle eiendeler

Eierbenyttet eiendom, anlegg og utstyr

Innregning og måling

Eierbenyttet eiendom, anlegg og utstyr vurderes til anskaffelseskost, fratrukket akkumulerte avskrivninger og akkumulerte tap ved verdifall. Anskaffelseskost inkluderer utgifter som er direkte henførbare til kjøp av eiendelen. Når utstyr eller vesentlige enkeltdeler har ulik utnyttbar levetid, regnskapsføres de som separate komponenter.

Eierbenyttet eiendom defineres som eiendom som brukes av Stjørdal Gjensidig Brannkasse i utøvelse av sin virksomhet.

Etterfølgende utgifter

Etterfølgende utgifter innregnes i eiendelens balanseførte verdi hvis det er sannsynlig at de fremtidige økonomiske fordelene tilknyttet eiendelen vil tilflyte foretaket, og utgiften tilknyttet eiendelen kan måles pålitelig. Hvis den etterfølgende utgiften er påløpt for å erstatte en del av eierbenyttet eiendom, anlegg og utstyr, aktiveres kostnaden og balanseført verdi av det som erstattes fraregnes. Utgifter til reparasjoner og vedlikehold innregnes umiddelbart i resultatet når de påløper.

Avskrivninger

Hver komponent av eierbenyttet eiendom, anlegg og utstyr avskrives lineært over estimert utnyttbar levetid. Tomter, fritidshus og hytter avskrives ikke. Den forventede utnyttbare levetiden for inneværende og sammenlignbare perioder er som følger:

- eierbenyttet eiendom: 10-50 år
- anlegg og utstyr : 3-10 år

Avskrivningsmetode, forventet utnyttbar levetid og restverdi vurderes årlig. Eiendelen nedskrives dersom gjenvinnbart beløp er lavere enn balanseført verdi.

Investerings eiendommer

Eiendom som leies ut eller er rene investeringsobjekter, eller begge deler klassifiseres som investerings eiendommer. Disse eiendommene benyttes ikke i produksjon, levering av varer eller tjenester, eller til administrative formål.

Ved førstegangsinnregning vurderes investerings eiendommene til kost, det vil si kjøpesum inkludert direkte henførbare kostnader ved kjøpet. Investerings eiendommer avskrives ikke.

Investerings eiendommene vurderes deretter til virkelig verdi, og alle verdiendringer innregnes i resultatet.

Virkelig verdi baseres på markedspriser, eventuelt justert for forskjeller i type, lokasjon eller tilstand til den enkelte eiendom. Der markedspriser ikke er tilgjengelig vurderes eiendommene individuelt ved at forventet fremtid netto kontantstrøm diskonteres med avkastningskravet for den enkelte investering. I netto kontantstrøm hensyntas eksisterende leiekontrakter og forventninger om fremtidig leieinntekter basert på dagens utleiemarked. Avkastningskravet fastsettes ut fra forventet fremtidig risikofri rente og en individuelt fastsatt risikopremie, avhengig av utleiesituasjon og byggets beliggenhet og standard.

Det foretas også en vurdering mot observerte markedspriser. Verdsettelsen utføres både av ekstern og intern ekspertise, som har betydelig erfaring i å verdsette tilsvarende eiendommer i geografiske områder hvor foretakets investerings eiendommer er lokalisert. Ved bruksendringer og reklassifisering til eierbenyttet eiendom, benyttes virkelig verdi på reklassifiseringstidspunktet som anskaffelseskost for etterfølgende måling.

Forsikringstekniske avsetninger

Avsetning for ikke opptjent bruttopremie

Avsetningen for ikke opptjent bruttopremie er en periodisering av forfalte premier. Avsetningen er relatert til de uopptjente delene av den forfalte premien. Det er ikke gjort fradrag for kostnader av noe slag før den forfalte premien er periodisert.

Brutto erstatningsavsetning

Erstatningsavsetningen skal dekke forventede fremtidige erstatningsutbetalinger for skadetilfeller som på rapporteringstidspunktet er inntruffet, men ikke ferdig oppgjort. Dette inkluderer både meldte saker (RBNS - reported but not settled) og skader som er inntruffet, men ikke meldt (IBNR - incurred but not reported). Avsetningene knyttet til kjente skader er individuelt vurdert av oppgjørsapparatet, mens IBNR-avsetningene er basert på erfaringstall, hvor man tar utgangspunkt i den tiden det tar fra en skade inntreffer (skadedato) til den meldes (meldt dato). Basert på erfaringer og porteføljens utvikling utarbeides det en statistisk modell for å beregne omfanget av etteranmeldte skader. Modellens godhet måles ved å beregne avvik mellom tidligere etteranmeldte skader og etteranmeldte skader som er estimert av modellen.

Diskontering av erstatningsavsetninger gjennomføres som hovedregel ikke.

Erstatningsavsetningen inneholder et element som skal dekke administrasjonskostnader som påløper i forbindelse med skadeoppgjør.

Tilstrekkelighetstest

Det gjennomføres en årlig tilstrekkelighetstest for å kontrollere at nivået på avsetningene er tilstrekkelige sammenlignet med foretakets forpliktelser. Gjeldende estimat på fremtidige erstatningsutbetalinger for det forsikringsansvaret foretaket har på rapporteringstidspunktet, samt tilhørende kontantstrømmer benyttes ved utførelsen av testen. Dette omfatter både skader som er inntruffet før rapporteringstidspunktet (erstatningsavsetningen) og skader som inntreffer fra rapporteringstidspunktet til neste hovedforfall (premieavsetningen). Eventuelt avvik mellom opprinnelig avsetning og tilstrekkelighetstesten medfører avsetning for ikke avløpt risiko.

Gjenforsikringsandel av brutto forsikringsforpliktelser i skadeforsikring

Gjenforsikringsandel av brutto forsikringsforpliktelser i skadeforsikring klassifiseres som en eiendel i balansen. Gjenforsikringsandel av ikke opptjent bruttopremie og gjenforsikringsandel av brutto erstatningsavsetning inkluderes i gjenforsikringsandel av brutto forsikringsforpliktelser i skadeforsikring. Gjenforsikringsandelen reduseres med forventet tap på krav basert på objektive bevis ved verdifall.

Finansielle instrumenter

Finansielle instrumenter klassifiseres i en av følgende kategorier:

- til virkelig verdi over resultatet
- tilgjengelig for salg
- investeringer som holdes til forfall
- utlån og fordringer
- finansielle derivater
- finansielle forpliktelser til amortisert kost

Innregning og fraregning

Finansielle eiendeler og forpliktelser innregnes når foretaket blir part i instrumentets kontraktmessige vilkår. Førstegangsinnregning er til virkelig verdi, i tillegg til, for instrumenter som ikke er derivater eller måles til virkelig verdi over resultatet, transaksjonskostnader som er direkte henførbare til anskaffelsen eller utstedelsen av den finansielle eiendelen eller den finansielle forpliktelsen. Normalt vil førstegangsinnregning tilsvare transaksjonsprisen. Etter førstegangsinnregning måles instrumentene som beskrevet nedenfor.

Finansielle eiendeler fraregnes når de kontraktmessige rettighetene til kontantstrømmer fra de finansielle eiendelene utløper, eller når foretaket overfører den finansielle eiendelen i en transaksjon hvor all eller tilnærmet all risiko og fortjenestemuligheter knyttet til eierskap av eiendelen overføres.

Til virkelig verdi over resultatet

Finansielle eiendeler og forpliktelser klassifiseres som til virkelig verdi over resultatet dersom de holdes for omsetning eller øremerkes til dette ved førstegangsinnregning. Alle finansielle eiendeler og forpliktelser kan øremerkes til virkelig verdi over resultatet dersom

- klassifiseringen reduserer en mismatch i måling eller innregning som ellers ville ha oppstått som følge av ulike regler for måling av eiendeler og forpliktelser.
- de finansielle eiendelene inngår i en portefølje som løpende måles og rapporteres til virkelig verdi.

Transaksjonsutgifter innregnes i resultatet når de påløper. Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet måles til virkelig verdi på rapporteringstidspunktet. Endringer i virkelig verdi innregnes i resultatet.

I kategorien til virkelig verdi over resultatet inngår klassene aksjer og andeler og rentebærende verdipapirer.

Tilgjengelig for salg

Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg er ikke-derivate finansielle eiendeler som ved førstegangsinnregning har blitt plassert i denne kategorien, eller som ikke har blitt plassert i noen annen kategori. Etter førstegangsinnregning måles finansielle eiendeler i denne kategorien til virkelig verdi, og gevinst eller tap innregnes i andre resultatkomponenter, med unntak av tap ved verdifall, som innregnes i resultatet.

Stjørdal Gjensidig Brannkasse har ingen finansielle instrumenter i denne kategorien.

Investeringer som holdes til forfall

Investeringer som holdes til forfall er ikke-derivate finansielle eiendeler med faste eller planlagte betalinger i tillegg til en fast forfallsdato, som en virksomhet har intensjoner om og evne til å holde til forfall med unntak av

- de som virksomheten har klassifisert som til virkelig verdi over resultatet ved førstegangsinnregning
- de som tilfredsstiller definisjonen på utlån og fordringer

Investeringer som holdes til forfall måles til amortisert kost ved bruk av effektiv rente-metoden, redusert med eventuelle tap ved verdifall.

I kategorien investeringer som holdes til forfall inngår klassen obligasjoner som holdes til forfall.

Stjørdal Gjensidig Brannkasse har ingen finansielle instrumenter i denne kategorien.

Utlån og fordringer

Utlån og fordringer er ikke-derivate finansielle eiendeler med faste eller planlagte betalinger. Utlån og fordringer måles til amortisert kost ved bruk av effektiv rente-metoden, redusert med eventuelle tap ved verdifall.

I kategorien utlån og fordringer inngår klassene obligasjoner klassifisert som lån og fordringer, utlån, fordringer i forbindelse med direkte forretninger og gjenforsikringer, andre fordringer og kontanter og kontantekvivalenter.

Finansielle derivater

Finansielle derivater benyttes i styringen av aksje-, rente- og valutaeksponeringen for å oppnå ønsket risiko og avkastning. Instrumentene benyttes både til handelsformål og for å sikre andre balanseposter. All handel av finansielle derivater foregår innenfor strengt definerte rammer.

Transaksjonsutgifter innregnes i resultatet når de påløper. Etter førstegangsinnregning måles derivatene til virkelig verdi og endringer i verdien innregnes i resultatet.

I kategorien finansielle derivater inngår klassene finansielle derivater målt til virkelig verdi over resultatet.

Stjørdal Gjensidig Brannkasse har ingen finansielle instrumenter i denne kategorien.

Finansielle forpliktelser til amortisert kost

Finansielle forpliktelser måles til amortisert kost ved bruk av effektiv rente-metoden. Der hvor tidshorizonten for den finansielle forpliktelsens forfallstidspunkt er relativt kort benyttes den nominelle renten ved beregning av amortisert kost.

I kategorien finansielle forpliktelser til amortisert kost inngår ansvarlig lån, rentebærende forpliktelser, andre finansielle forpliktelser og forpliktelser i forbindelse med forsikring og gjenforsikring.

Definisjon av virkelig verdi

Etter førstegangsinnregning måles investeringer til virkelig verdi over resultatet lik den verdi den enkelte eiendel/forpliktelse kan omsettes for i en velordnet transaksjon mellom markedsaktører på måletidspunktet under de gjeldende markedsforhold.

Ved beregning av virkelig verdi benyttes ulike metoder og teknikker avhengig av type finansielle instrumenter og i hvilken grad de handles i aktive markeder. For finansielle instrumenter som omsettes i aktive markeder benyttes noterte markedspriser eller kurser fra forhandlere, mens for finansielle instrumenter som ikke omsettes i et aktivt marked, fastsettes virkelig verdi ved hjelp av egnede verdsettingsmetoder.

For ytterligere beskrivelse av virkelig verdi, se note 14.

Definisjon av amortisert kost

Etter førstegangsinnregning måles investeringer som holdes til forfall, utlån og fordringer og finansielle forpliktelser som ikke måles til virkelig verdi til amortisert kost ved bruk av effektiv rente-metoden. Ved beregning av effektiv rente estimeres fremtidige kontantstrømmer, og alle kontraktsmessige vilkår ved det finansielle instrumentet tas i betraktning. Honorarer betalt eller mottatt mellom partene i kontrakten og transaksjonskostnader som kan henføres direkte til transaksjonen, inngår som en integrert komponent ved fastsettelsen av den effektive renten.

Verdifall på finansielle eiendeler

Utlån, fordringer og investeringer som holdes til forfall

For finansielle eiendeler som ikke måles til virkelig verdi vurderes det på rapporteringstidspunktet om det foreligger objektive bevis for at det har vært en reduksjon i den virkelige verdien av en finansiell eiendel eller gruppe av eiendeler. Objektive bevis kan være informasjon om betalingsanmerkninger, mislighold, utsteder eller låntaker i finansielle vanskeligheter, konkurs eller observerbare data som indikerer at det er en målbar reduksjon i fremtidige kontantstrømmer fra en gruppe finansielle eiendeler, selv om reduksjonen ennå ikke kan knyttes til en individuell finansiell eiendel i gruppen av eiendeler.

Det vurderes først om det eksisterer objektive bevis på verdifall på finansielle eiendeler som individuelt sett er vesentlige. Finansielle eiendeler som ikke er individuelt vesentlige eller som vurderes individuelt, men som ikke er utsatt for verdifall, vurderes gruppevis med hensyn til verdifall. Eiendeler med likeartede kredittrisikokarakteristikker grupperes sammen.

Dersom det foreligger objektive bevis for at en eiendel er utsatt for verdifall, beregnes tap ved verdifall til forskjellen mellom eiendelens balanseførte verdi og nåverdien av estimerte fremtidige kontantstrømmer diskontert med den opprinnelige effektive renten. Tapet innregnes i resultatet.

Tap ved verdifall reverseres dersom reverseringen objektivt kan knyttes til en hendelse som finner sted etter at tapet ble innregnet. Reverseringen skal ikke resultere i at den balanseførte verdien av den finansielle eiendelen overstiger beløpet for det som amortisert kost ville ha vært dersom verdifallet ikke var blitt innregnet på tidspunktet da tapet blir reversert. Reversering av tidligere tap ved verdifall innregnes i resultatet.

Tilgjengelig for salg

For finansielle eiendeler tilgjengelig for salg foretas en vurdering av hvorvidt eiendelene er utsatt for tap ved verdifall hvert kvartal. Dersom en reduksjon i virkelig verdi av en eiendel klassifisert som tilgjengelig for salg, sammenlignet med anskaffelseskost, er vesentlig eller har vart mer enn ni måneder, blir akkumulerte tap ved verdifall, målt til forskjellen mellom anskaffelseskost og nåværende virkelig verdi, fratrukket tap ved verdifall på den finansielle eiendelen som tidligere har blitt innregnet i resultatet, fjernet fra egenkapitalen og innregnet i resultatet selv om den finansielle eiendelen ikke har blitt fraregnet.

Tap ved verdifall som er innregnet i resultatet reverseres ikke i resultatet, men i andre resultatkomponenter.

Utbytte

Mottatt utbytte fra investeringer innregnes når foretaket har en ubetinget rett til å motta utbyttet. Utdeling av kundeutbytte er regulert av Finansforetaksloven §10-7 første ledd, som klassifiserer kundeutbytte sin en disponering av årsresultatet. Denne klassifiseringen har brannkassen lagt til grunn regnskapsmessig.

Hendelser etter balansedagen

Ny informasjon etter balansedagen om foretakets finansielle stilling på balansedagen er hensyntatt i årsregnskapet. Hendelser etter balansedagen som ikke påvirker foretakets finansielle stilling på balansedagen, men som vil påvirke foretakets finansielle stilling i fremtiden er opplyst om dersom dette er vesentlig.

Pensjoner

Pensjonsforpliktelser vurderes til nåverdien av de fremtidige pensjonsytelser som regnskapsmessig anses som opptjent på rapporteringstidspunktet. Fremtidige pensjonsytelser beregnes med utgangspunkt i forventet lønn på pensjoneringstidspunktet. Pensjonsmidler vurderes til virkelig verdi. Netto pensjonsforpliktelse er differansen mellom nåverdien av de fremtidige pensjonsytelsene og virkelig verdi av pensjonsmidlene. Det avsettes for arbeidsgiveravgift i den perioden en underfinansiering oppstår. Netto pensjonsforpliktelse fremkommer i balansen på linjen for Pensjonsforpliktelser. Eventuell overfinansiering balanseføres i den grad det er sannsynlig at overfinansieringen kan utnyttes. En overfinansiering i en sikret ordning kan ikke motregnes mot en underfinansiering i en usikret ordning. Dersom det er en netto overfinansiering i den sikrede ordningen innregnes denne som Pensjonsmidler.

Periodens pensjonsopptjening (service cost) og netto rentekostnad (-inntekt) resultatføres løpende, og presenteres som en driftskostnad i resultatet. Netto rentekostnad beregnes ved å anvende diskonteringsrenten for forpliktelsen på begynnelsen av perioden på netto forpliktelsen. Netto rentekostnad består derfor av rente på forpliktelsen og avkastning på midlene.

Avvik mellom estimert pensjonsforpliktelse og estimert verdi av pensjonsmidler ved forrige regnskapsår og aktuarberegnet pensjonsforpliktelse og virkelig verdi av pensjonsmidlene ved årets begynnelse innregnes i andre inntekter og kostnader. Disse vil aldri bli reklassifisert over resultatet.

Gevinster og tap på avkortning eller oppgjør av en ytelsesbasert pensjonsordning innregnes i resultatet på det tidspunkt avkortningen eller oppjøret inntreffer.

Pliktige tilskudd til innskuddsbasert pensjonsordning innregnes som personalkostnader i resultatet når de påløper.

Skatt

Skattekostnad består av summen av periodeskatt og utsatt skatt.

Periodeskatt

Periodeskatt er betalbar skatt på skattepliktig inntekt for året, basert på skattesatser som var vedtatt eller i hovedsak vedtatt på rapporteringstidspunktet, og eventuelle endringer i beregnet periodeskatt for tidligere år.

Utsatt skatt

Utsatt skatt beregnes på bakgrunn av forskjeller mellom balanseførte verdier og skattemessige verdier av eiendeler og forpliktelser på rapporteringstidspunktet. Forpliktelser ved utsatt skatt

innregnes for alle skatteøkende midlertidige forskjeller. Eiendeler ved utsatt skatt innregnes for alle skattereduserende midlertidige forskjeller i den grad det er sannsynlig at det oppstår fremtidige skattepliktige inntekter som de skattereduserende midlertidige forskjellene kan utnyttes mot. Dersom utsatt skatt oppstår i forbindelse med førstegangsinnregning av en forpliktelse eller eiendel overtatt i en transaksjon som ikke er en virksomhetssammenslutning, og den ikke påvirker det finansielle eller skattepliktige resultatet på transaksjonstidspunktet, blir den ikke innregnet.

Innregning

Periodeskatt og utsatt skatt innregnes som kostnad eller inntekt i resultatregnskapet, med unntak av utsatt skatt på poster som er innregnet i andre resultatkomponenter, hvor skatten da innregnes i andre resultatkomponenter, eller i de tilfeller hvor den oppstår som følge av en virksomhetssammenslutning. Ved virksomhetssammenslutning beregnes utsatt skatt på differansen mellom virkelig verdi av eiendeler og forpliktelser overtatt i virksomhetssammenslutning og deres balanseførte verdi.

Transaksjoner med samarbeidende foretak

Stjørdal Gjensidig Brannkasse opererer som agent på vegne av Gjensidige Forsikring ASA. For disse tjenestene mottas det provisjoner. For de tjenester Gjensidige Forsikring ASA yter Stjørdal Gjensidig Brannkasse ved å drifte brannforretningen, betales en godtgjørelse til Gjensidige Forsikring ASA. Det samme gjelder øvrig bistand.

2. Bruk av estimater

Utarbeidelsen av regnskapet i samsvar med IFRS og anvendelsen av de valgte regnskapsprinsipper innebærer at ledelsen må foreta vurderinger, utarbeide estimater og anvende forutsetninger som påvirker balanseført verdi av eiendeler og forpliktelser, inntekter og kostnader. Estimaterne og de tilhørende forutsetningene er basert på historisk erfaring og andre faktorer som er vurdert å være forsvarlig basert på de underliggende forholdene. Faktiske tall kan avvike fra disse estimatene. Estimaterne og de tilhørende forutsetninger blir gjennomgått regelmessig. Endringer i regnskapsmessige estimater innregnes i den perioden estimatene endres hvis endringen kun påvirker denne perioden, eller både i den perioden estimatene endres og i fremtidige perioder hvis endringene påvirker både eksisterende og fremtidige perioder.

Nedenfor omtales forutsetninger og kilder til estimeringsusikkerhet som innebærer en betydelig risiko for en vesentlig justering av den balanseførte verdien av forsikringsforpliktelser i løpet av det neste regnskapsåret.

Forsikringsforpliktelser

Bruk av estimater ved beregning av forsikringstekniske avsetninger gjelder hovedsakelig erstatningsavsetninger.

Forsikringsprodukter deles i hovedsak i to hovedgrupper, bransjer med kort eller lang avviklingstid. Med avviklingstid menes hvor lang tid det går fra et tap eller en skade inntreffer (skadedato) til tapet

eller skaden er meldt og deretter utbetalt og oppgjort. Korthalede bransjer er for eksempel forsikring av bygninger, mens langhalede bransjer primært omfatter forsikring av personer. Usikkerheten i korthalede bransjer er i hovedsak knyttet til skadens størrelse. Foretaket har kun forsikringsprodukter i den korthalede gruppen.

3. Risiko og kapitalstyring

Oversikt

Risikostyring er en del av den daglige virksomheten i Stjørdal Gjensidig Brannkasse. En helhetlig styring av risiko sikrer at ulike risikoer vurderes og håndteres på en konsistent måte. Formålet med risikostyring i Stjørdal Gjensidig Brannkasse er at risikoeksponeringen ikke skal overstige risikoevnen. Gjennom en sterk risikostyring vil risikoer identifiseres, analyseres, kvantifiseres og styres både med sikte på å redusere usikkerhet og store økonomiske tap. Foretaket sin virksomhet innebærer både forsikringsmessig og finansiell risiko. Den forsikringsmessige risiko er knyttet til brann- og naturskadeforsikring overfor foretakets kunder, mens finansrisikoen er relatert til foretakets investeringsrisiko hovedsakelig knyttet til foretakets kapitalforvaltning.

Organisering

Styret har det overordnede ansvar for at risikonivået er tilfredsstillende sett i forhold til foretaket sin soliditet og risikovilje. Dette innebærer å sikre at det eksisterer nødvendige retningslinjer, rutiner og rapportering for en tilfredsstillende risikostyring og for at lover og forskrifter etterleves, samt at arbeidet med risikostyring og internkontroll er hensiktsmessig organisert og dokumentert.

Daglig leder er ansvarlig for risikostyringen. Det pågår en kontinuerlig prosess for å forebygge og avdekke etterlevelsrisiko ift. lover og forskrifter, samt interne policies og instruksjoner.

Forsikringsrisiko

Hovedgrunnlaget for forsikring er overføring av risiko fra forsikringstaker til forsikringsforetak. Stjørdal Gjensidig Brannkasse mottar forsikringspremie fra et stort antall forsikringstakere, og til gjengjeld forplikter man seg som forsikringsgiver til å betale erstatning dersom en skade inntreffer. Forsikringsrisiko vil derfor utgjøre en stor del av den totale risikoeksponeringen. Forsikringspremier mottas på forhånd, og avsettes for å dekke fremtidige skadeutbetalinger. Risikoen i en enkelt forsikringskontrakt er sannsynligheten for at den forsikrede hendelse inntreffer og usikkerheten med hensyn til størrelsen av det påfølgende erstatningsbeløpet. Det ligger i forsikringskontraktens natur at denne risikoen er tilfeldig og derfor må estimeres.

Erfaring viser at jo større en portefølje av ensartede forsikringskontrakter er, desto mindre vil den relative variabiliteten omkring det forventede resultat være. Dessuten vil en mer diversifisert portefølje ha mindre sannsynlighet for påvirkning fra endringer i en delportefølje. Ved utforming av tegningspolicy er det tatt sikte på spredning mellom ulike typer forsikringsrisiko samt å oppnå en tilstrekkelig stor forsikringsbestand innenfor hver kategori til å redusere variabiliteten i det forventede resultatet.

Faktorer som kan ha negativ innvirkning på forsikringsrisiko i brannforsikring kan være mangel på risikospredning når det gjelder risikotype, forsikringssum og art av næringsvirksomhet som forsikringen dekker. Uventet økning i inflasjonen vil også ha negativ effekt på skadeutbetalinger.

Stjørdal Gjensidig Brannkasse tilbyr brannforsikringsprodukter og tilhørende naturskadeforsikring rettet mot privatkunder, landbruk og næringsliv i sitt geografiske konsesjonsområde. Foretaket er selv ansvarlig for de brannskader som inntreffer for sine kunder. Siden det er stor variasjon i brannskadenes størrelse er det kjøpt reassuransebeskyttelse hos Gjensidige Forsikring ASA. For 2022 er egenregningen 3.000.000 kroner; dvs at kun skader opp til denne grensen belaster brannkassens regnskap. Reassuranseprogrammet består hovedsakelig av ikke-proporsjonal reassuranse og er basert på beregnet eksponering, skadehistorikk og kapitalstruktur. Reassuransefunksjonen administreres i Gjensidige Forsikring ASA, som også inkluderer administrasjon av reassuranseprogrammet for de samarbeidende brannkassenes brannforsikring.

Naturskadeforsikring i Norge ivaretas gjennom et obligatorisk medlemskap i Norsk Naturskadepool. Dette er en ordning myndighetene har bedt norske forsikringsforetak administrere, og naturskadepremien fastsettes av myndighetene. Premien innkreves av forsikringsforetak i tilknytning til brannforsikrede objekter. Gjennom denne ordningen blir Stjørdal Gjensidig Brannkasse eksponert for sin markedsandel (basert på brannforsikringssum) av summen av erstatningene i det norske markedet. Poolen kjøper, på vegne av medlemmene, et eget reassuranseprogram, noe som ytterligere reduserer risikoeksponeringen til medlemsforetakene. Forsikringsrisikoen vurderes som moderat med de reassuransedekninger som er kjøpt.

Skadefrekvens og erstatningsstørrelse

Skadefrekvens og erstatningsstørrelse, gjennomsnittsskade, kan påvirkes av flere faktorer. En økning i skadefrekvens kan være sesongbetont eller skyldes mer varig påvirkning. For forsikring av bygninger, inventar og løsøre vil vinterkulde føre til økt skadefrekvens for eksempel på grunn økt bruk av elektrisk strøm og fyring for oppvarming av hus. Mer varige endringer i skadefrekvensnivå kan oppstå for eksempel på grunn av endret kundeatferd og nye skadetyper. En varig endring i skadefrekvensnivå vil ha stor påvirkning på lønnsomheten. For brannforsikring er skadefrekvensen på et mye lavere nivå enn i mange andre bransjer.

Størrelsen på erstatningsbeløpene påvirkes av flere faktorer. I brannforsikring kan storskader få stor påvirkning på erstatningskostnadene. Antall storskader i løpet av et år viser stor variasjon fra et år til et annet. Dette gjelder spesielt for næringslivsmarkedet. De fleste bransjer vil ha en underliggende utvikling i gjennomsnittlig erstatningsbeløp på grunn av inflasjon. Historisk har skadeinflasjon for bygning vært noe høyere enn konsumprisindeksen.

Gjennom 2021 ble det økt fokus på inflasjon, først gjennom en betydelig økning i bl.a. byggematerialer som følge av forsyningsproblemer gjennom pandemien. Deretter økte konsumprisen betydelig høsten 2022 i Europa, og sentralbankene har iverksatt renteøkninger for å redusere risikoen for økte priser og lønninger. I denne perioden har foretaket gjennomført flere analyser av utviklingen, både for å fastsette riktig premienivå og for å sikre at reservene er på et riktig nivå. Utviklingen så langt bekrefter dette, men foretaket vil følge utviklingen nøye og iverksette nødvendige tiltak.

Stjørdal Gjensidig Brannkasse håndterer disse risikoene hovedsakelig gjennom tett oppfølging av utviklingen innen brann- og naturskadeforsikring, tegningsstrategi og aktiv skadebehandling.

Sensitivitetsanalyse – forsikringstekniske avsetninger

Beregning av forsikringsforpliktelser for en forsikringsportefølje innebærer at man skal finne et anslag for verdien av de fremtidige kontantstrømmer for erstatningsutbetaling, og det vil alltid være elementer av usikkerhet ved slike beregninger. Det er denne type usikkerhet som forbindes med avsetningsrisiko. Usikkerheten vil være avhengig av egenskaper ved risikotypen. Brann- og naturskadeforsikring er risiko med kort avviklingstid og er dermed mindre eksponert for endringer som påvirker erstatningsutbetalinger i fremtiden.

Inflasjonsrisiko ligger latent i de fleste forsikringsprodukter. Effekten vil variere som følge av produktenes utforming og de vilkår som gjelder ved skadeoppgjør.

Endring i inflasjon (+/- 1-prosentpoeng)	2022	2021
Brannforsikring	238.477	343.095
Naturskadeforsikring	34.051	38.070
Totalt	272.528	381.165

Kapitalstyring

Kjernen i forsikring er overføring av risiko, og foretaket er eksponert for risiko både innen forsikrings- og investeringsvirksomheten. Identifisering, kvantifisering og styring av risiko utgjør en vesentlig del av virksomheten. Ethvert forsikringsforetak må sørge for at kapitalbasen er tilstrekkelig i forhold til risikoeksponeringen. På den annen side har solvenskapital, eller egenkapital, en kostnad.

Et viktig mål for kapitalstyring er å balansere disse to aspektene. Foretakets mål for kapitalstyring er å sikre tilstrekkelig kapitalisering i forhold til negative utfall uten at det skaper en vanskelig finansiell situasjon, samt sørge for at foretakets kapital anvendes på en mest mulig effektiv måte.

Strategi og reglement for kapitalforvaltningen spesifiserer kravene til foretakets kapital. Kapitalstyringen følges opp av daglig leder som påser at kravene gitt av styret etterleves.

Forsikringsvirksomheten er underlagt kapitalkrav fra myndighetene. Kapitalsituasjon for foretaket rapporteres til relevante tilsynsmyndigheter. For foretaket er gjeldende regulatorisk krav basert på standardformelen gitt i Solvens II-regelverket. Foretaket har en sterk kapitalisering.

Regulatorisk kapitalkrav

Det regulatoriske kapitalkravet er beregnet ved bruk av standardformel i henhold til Solvens II-regler. Kapitalkravet for foretaket er 96,7 millioner kroner ved årsslutt. Tellende kapital er 294,6 millioner kroner. Dette gir en solvensmargi på 304 prosent.

Kapitalsituasjonen beregnes basert på foretakets forståelse og tolkning av krav og premisser gitt i lov og forskrift.

Tabell 1 – Regulatorisk solvenskapitalkrav (SCR)

Beløp i hele tusen	2022	2021
Tellende kapital til å dekke solvenskapitalkravet	294.671	314.046
Solvenskapitalkrav (SCR)	96.791	125.329
Overskuddskapital	202.336	188.718
Solvensmargin etter Solvency II	304 %	251 %

Tellende kapital til å møte solvenskapitalkravet er differansen mellom eiendeler og forpliktelser beregnet i henhold til Solvens II prinsipper, justert for foreslått utbytte og ansvarlig lånekapital. Solvency II regelverket består av tre pilarer som tar for seg krav knyttet til kapitalkrav, risikostyring og rapportering til marked og tilsynsmyndighet.

I tillegg til solvenskapitalkravet er det definert et absolutt minimums kapitalbehov. Dette kalles minstekapitalkravet (MCR). Faller kapitalen under dette nivået, vil det være forbudt å fortsette virksomheten.

Det er et regulatorisk minstekapitalkrav som skal være mellom 25 prosent og 45 prosent av solvenskapitalkravet.

Tabell 2 – Regulatorisk minstekapitalkrav (MCR)

Beløp i hele tusen	2022	2021
Minstekapitalkrav øvre grense (45% av SCR)	43.556	56.398
Minstekapitalkrav nedre grense (25% av SCR)	24.198	31.332
Absolutt minstekapitalkrav (EUR 2,5 mill.)	27.817	24.374
Minstekapitalkrav (MCR)	24.198	31.332
Forholdet mellom tellende ansvarlig kapital og MCR	981 %	939 %

Tellende kapital er delt inn i tre kapitalgrupper i henhold til Solvens II-regelverket. Foretaket har i hovedsak kapital i kapitalgruppe 1, som regnes for å være kapital av beste kvalitet. Av samlet tellende kapital kommer 267,3 millioner kroner fra kapitalgruppe 1.

Kapital i kapitalgruppe 2 består av avsetning til naturskadekapital. Naturskadekapital er kapital som bare kan brukes til å dekke krav etter naturskader, men som i en insolvent situasjon også kan benyttes til å dekke andre forpliktelser.

Foretaket har ikke kapital i kapitalgruppe 3.

Tabell 3 – Tellende kapital til å møte kravet til kapital

Beløp i hele tusen	2022	2021
Basiskapital:		
- Kapitalgruppe 1	267.395	287.848
- Kapitalgruppe 2	27.276	26.198
- Kapitalgruppe 3	0	0
Sum basiskapital	294.671	314.046
Supplerende kapital	0	0
Total tellende ansvarlig kapital MCR	272.959	294.114
- Kapitalgruppe 2 for Solvency II formål	21.712	19.932
Total tellende ansvarlig kapital SCR	294.671	314.047

De viktigste forskjellene mellom verdivurdering i henhold til Solvens II-prinsipper og regnskapsprinsipper er:

- Immaterielle eiendeler er verdsatt til null under Solvens II
- Hold-til-forfall-obligasjoner er vurdert til virkelig verdi under Solvens II, mens amortisert kost brukes for regnskapsformål
- Forsikringstekniske avsetninger er vurdert annerledes (se nedenfor for mer informasjon)
- Kundefordringer verdsettes til null i Solvens II, da kontantstrømmen relatert til disse inngår i beregningen av forsikringstekniske avsetninger (premieavsetningen)
- Garantiordningen er behandlet som en forpliktelse under Solvens II, mens det regnes som egenkapital i henhold til regnskapsprinsipper
- Ulik verdivurdering av utsatt skatt som følge av forskjellene ovenfor

Ifølge Solvens II-prinsipper er forsikringstekniske avsetninger gitt ved summen av et beste estimat og en risikomargin. For skadeforsikring kan beste estimat for forsikringstekniske avsetninger deles opp i premieavsetninger og erstatningsavsetninger. Tabellene nedenfor viser de forsikringstekniske avsetningene for foretaket i henhold til Solvens II-prinsipper og regnskapsprinsipper

Tabell 4 – Forsikringstekniske avsetninger

Beløp i hele tusen	Regnskap	Solvens II	Forskjell
Erstatningsavsetninger for skadeforsikringer	11.331	17.901	6.570
Premieavsetning for skadeforsikringer	11.440	5.200	-6.240
Risikomargin		2001	2.001
Sum forsikringstekniske avsetninger	22.771	25.101	2.331

Erstatningsavsetningene for skadeforsikringer er diskontert i Solvens II, mens erstatningsavsetningene ikke er diskontert i regnskapstallene. Alle øvrige forutsetninger for Solvens II formål er identiske med de regnskapsmessige forutsetninger.

Premieavsetningene for skadeforsikringer i Solvens II er beregnet som nåverdien av fremtidige kontantstrømmer for ikke avløpt risiko for kontrakter innen kontraktens grense. Premieavsetningene i henhold til regnskapsprinsipper tilsvarer ikke avløpt risiko av forfalt premie for kontrakter som gjelder på verdsettelsestidspunktet, hvor det ikke gjøres fradrag for eventuelle kostnader før den forfalte premien periodiseres. Den praktiske konsekvensen av denne forskjellen er i hovedsak at forventet fremtidig overskudd for kontraktene foretaket er ansvarlig for inkluderes som tellende kapital i Solvens II-balansen. At premieavsetningene i Solvens II er diskontert gir også en forskjell.

En risikomargin inkluderes i de forsikringstekniske avsetningene i henhold til Solvens II-prinsipper. Risikomargin beregnes som kostnaden ved å ha nødvendig kapital for eventuelt å avvikle virksomheten.

Merk at Solvens II rentekurver, uten volatilitetsjustering, benyttes for å beregne forsikringstekniske avsetninger. Ingen overgangsregler benyttes.

Regulatorisk solvenskapitalkrav er bygget opp for å ta høyde for ulike risikokilder. Markedsrisiko er den største risikoen for Stjørdal Gjensidig Brannkasse. Innen skadeforsikring er risikoen hovedsakelig knyttet til usikkerhet i forsikringsresultatet for det neste året (premierisiko),

samt at risikoen for at erstatningsavsetningene ikke er tilstrekkelige (reserverisiko). Motpartsrisiko og operasjonell risiko bidrar også til kapitalkravet.

Det oppstår en diversifiseringsfordel siden alle risikoene ikke vil inntreffe på samme tid.

Tabell 5 – Regulatorisk solvenskapitalkrav

Beløp i hele tusen	2022	2021
Tilgjengelig kapital		
Kapitalkrav for skadeforsikringer	13.874	11.285
Kapitalkrav for markedsrisiko	90.929	120.616
Kapitalkrav for motpartsrisiko	2.346	2.351
Diversifisering	-11.045	-9.633
Basis solvenskapitalkrav	96.104	124.620
Operasjonell risiko		709
Sum regulatorisk solvenskapitalkrav	96.104	125.329

Regulatorisk usikkerhet

Det er vedtatt endringer i den norske naturskadeordningen, der hensikten er at overskudd i naturskaderesultatet i en overgangsperiode skal benyttes til å bygge opp et eksternt fond. Regnskapsføring av fremtidige endringer i naturskadeordningen kan påvirkes av de vedtatte endringene i regelverket.

4. Premieinntekter og erstatningskostnader mv. i skadeforsikring

	Brannforretning Norge	Naturforretning Norge	Sum Norge
Forfalte premier			
Brutto – direkte forretning og mottatt proporsjonal gjenforsikring	20.740.447	2.802.766	23.543.213
Gjenforsikringsandel	-4.627.954	-444.054	-5.072.008
For egen regning	16.112.493	2.358.712	18.471.205
Opptjente premier			
Brutto – direkte forretning og mottatt proporsjonal gjenforsikring	20.148.860	2.743.814	22.892.674
Gjenforsikringsandel	-4.627.954	-444.054	-5.072.008
For egen regning	15.520.906	2.299.760	17.820.666
Erstatningskostnader			
Brutto – direkte forretning og mottatt proporsjonal gjenforsikring	-3.327.949	-1.222.365	-4.550.314
Gjenforsikringsandel	2.254.216	-	2.254.216
For egen regning	-1.073.733	-1.222.365	-2.296.098
Påløpte brutto erstatningskostnader			
Inntruffet i år brutto	-2.311.885	-1.516.695	-3.828.580
Inntruffet tidligere år brutto	-1.016.064	294.330	-721.734
Avsetning for ikke opptjent bruttopremie	10.127.038	1.312.755	11.439.793
Brutto erstatningsavsetning	9.798.841	1.532.244	11.331.086

5. Kostnader

	2022	2021
Forsikringsrelaterte adm.kostnader:		
Avskrivninger og verdiendringer	106.242	106.242
Lønns- og personalkostnader	10.933.712	9.788.530
Honorarer tillitsvalgte	624.000	425.000
IKT-kostnader	379.826	477.793
Godtgjørelse til revisor (inkl. mva)	353.650	459.341
Andre kostnader	5.759.241	5.572.924
Avgitt kostnader knyttet til mottatt provisjon	-14.781.117	-13.794.114
Avgitt lønns- og personalkostnader salg	-1.803.363	-1.719.283
Avgitt øvrige salgskostnader	-1.091.735	-1.236.113
Sum	480.456	80.319
Herav salgskostnader:		
Lønns- og personalkostnader	1.803.363	1.719.283
Provisjon	32.600	14.990
Øvrige salgskostnader	1.091.735	1.236.113
Sum	2.927.697	2.970.386
Øvrige spesifikasjoner		
Lønns- og personalkostnader		
Lønn	8.261.673	7.496.238
Arbeidsgiveravgift	1.882.938	1.606.906
Pensjonskostnader - innskuddsbasert pensjonsordning	344.732	305.919
Pensjonskostnader - avtalefestet pensjon (AFP)	139.470	127.477
Pensjonskostnader - ytelsesbasertbasert pensjonsordning	304.899	255.325
Sum lønns- og personalkostnader	10.933.712	9.788.530
Spesifikasjon av revisors godtgjørelse (inkl. mva):		
Lovpålagt revisjon	226.750	414.341
Attestasjonstjenester	0	0
Rådgivning - annen rådgivning	126.900	0
Andre tjenester utenom revisjon		0
Sum	353.650	414.341

6. Lønn og godtgjørelse

	2022	2021
Gjennomsnittlig antall ansatte	11	11
Lønn/godtgjørelse til:		
-Daglig leder	1.354.920	1.260.284
-Årets pensjonsopptjening daglig leder	199.689	154.922
-Skattepliktig del av forsikringer/kommunikasjon	20.597	19.195
Sum godtgjørelse til tillitsvalgte	504.000	432.500
Styrehonorar:		
Styreleder Torstein Mørseth	125.000	105.000
Nestleder Ebbe Deraas	60.000	55.000
Medlem Alf Erik Skar	12.500	12.500
Medlem Elin Wikmark Darell		45.000
Medlem Sissel Hovland Nordaune	50.000	45.000
Medlem Bodil Myhr	50.000	42.500
Vara Arild Overrein		12.500
Vara Mari-Ann Lileby		12.500
Medlem Svein Ivar Salberg	50.000	45.000
Medlem Agnes Joahne Omerås	12.500	
Medlem Torbjørn Berg Strømstad	25.000	
Medlem Elin Darell Wikmark	50.000	
	435.000	375.000
-Valgkomite	24.000	20.000
-Generalforsamling	45.000	37.500

Selskapet har en ordning med kollektiv årsbonus for alle ansatte. Ordningen er lik for alle. Det er ikke gitt lån eller stilt sikkerhet ovenfor ledende ansatte eller tillitsvalgte. Det er ikke inngått avtale om særskilt vederlag ved fratredelse, opphør eller endring i ansettelsesforholdet for daglig leder.

7. Andre forsikringsrelaterte driftskostnader

	2022	2021
Kostnader knyttet til mottatt provisjon	14.781.117	13.794.114
Utbetalt garantiordningen	0	0
Sum andre forsikringsrelaterte driftskostnader	14.781.117	13.794.114

8. Transaksjoner mellom Stjørdal Gjensidig Brannkasse og Gjensidige Forsikring ASA

Til gode hos andre forsikringsforetak

Våre tilgodehavender fra Gjensidige Forsikring ASA er inkludert i 'andre fordringer' med kr 3.257.449,14.

Andre forsikringsrelaterte inntekter (provisjoner)

Vi mottar provisjon for salg av forsikringer fra Gjensidige Forsikring ASA og Gjensidige Pensjonsforsikring AS. Provisjonene fordeler seg slik:

	2022	2021
Mottatt provisjon fra Gjensidige Forsikring ASA	13.458.897	12.992.276
Mottatt provisjon fra Gjensidige Pensjonsforsikring AS	325.896	248.222
Sum andre forsikringsrelaterte inntekter	13.784.793	13.240.498

Administrasjonskostnader

Gjensidige Forsikring ASA yter tjenester på flere områder som vi betaler godtgjørelse for. I resultatregnskapet er disse kostnadene inkludert i Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader.

	2022	2021
Kostnader brannforretningen	1.168.633	1.147.250
Kostnader øvrige tjenester	494.263	480.464

9. Pensjon

Stjørdal Gjensidig Brannkasse er forpliktet til å ha en tjenestepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenestepensjon. Foretakets pensjonsordninger oppfyller lovens krav.

Stjørdal Gjensidig Brannkasse har både innskuddsbaserte og ytelsesbaserte pensjonsordninger for sine ansatte. Den ytelsesbaserte pensjonsordningen er lagt i en egen pensjonskasse og er lukket for nyansatte. Nyansatte blir meldt inn i den innskuddsbaserte pensjonsordningen.

Innskuddsbasert pensjonsordning

Innskuddspensjon er en privat pensjonsordning som er et supplement til folketrygden. Ytelsene fra pensjonsordningen kommer i tillegg til alderspensjon fra folketrygden. Pensjonsalder er 70 år.

Den innskuddsbaserte ordningen er en ordning hvor foretaket betaler faste innskudd til et fond eller en pensjonskasse, og hvor det ikke foreligger noen juridisk eller underforstått forpliktelse til å betale ytterligere innskudd. Satsene er syv prosent av lønn mellom 0 og 7,1 G og 20 prosent av lønn mellom 7,1 og 12 G.

Videre inngår i ordningen uførepensjon, ektefelle-/samboerpensjon og barnpensjon etter nærmere bestemte regler.

Ved årsskifte er det 5 ansatte som inngår i foretakets innskuddsordning.

Ytelsesbasert pensjonsordning

Beskrivelse av ordningen

Alderspensjon sammen med ytelsene fra folketrygden og hensyntatt eventuelle fripoliser fra tidligere arbeidsforhold utgjør ca 70 prosent av lønn ved fratredelsesalder, forutsatt full opptjeningstid på 30 år. Pensjonsalderen er 70 år, men for assurandørene gjelder en pensjonsalder på 65 år.

Den ytelsesbaserte ordningen er en ordning som gir de ansatte kontraktsmessige rettigheter til fremtidige pensjonsytelsene. Videre inngår i ordningen uførepensjon, ektefelle-/samboerpensjon og barnpensjon etter nærmere bestemte regler.

I tillegg har Stjørdal Gjensidig Brannkasse pensjonsforpliktelser overfor enkelte arbeidstakere ut over den ordinære kollektivavtalen. Dette gjelder ansatte med lavere pensjonsalder, arbeidstakere med lønn over 12 G og tilleggspensjoner.

Den ordinære alderspensjonen er en sikret ordning hvor arbeidsgiver bidrar med innbetaling til pensjonsmidler. Pensjon ut over den ordinære kollektivavtalen er en usikret ordning som betales over driften.

Aktuarielle forutsetninger

Fastsatte aktuarielle forutsetninger framkommer av tabellen. Diskonteringsrenten er den forutsetningen som har størst innvirkning på verdien av pensjonsforpliktelsen. Lønnsregulering, pensjonsregulering og G-regulering er basert på historiske observasjoner og forventet fremtidig inflasjon. Lønnsveksten er i 2022 satt til 3,7 prosent for alle medlemmer uavhengig av alder (3,0 justert for alder basert på avtagende lønnskurve). Den ettårige nominelle lønnsveksten 2021/2022 var beregnet til 1,7 prosent på grunn av en antakelse om at høy alder og en lukket pensjonsordning ga lavere lønnsvekst enn markedet ellers. Det har vist seg at denne sammenhengingen ikke var signifikant.

Diskonteringsrenten er basert på en rentekurve som fastsettes med utgangspunkt i OMF-renten (obligasjoner med fortrinnsrett). Diskonteringsrenten er basert på observerte renter frem til cirka ti år. Markedets langsiktige syn på rentenivå er estimert basert på realrentekrav, inflasjon og fremtidig

kredittrisiko. I perioden mellom de observerte renter og de langsiktige markedsforventninger er det gjort en interpolasjon. Det er således beregnet en diskonteringskurve for hvert år som det skal utbetales pensjon.

Sensitivitetsanalysen er basert på at kun én forutsetning endres om gangen og at alle andre holdes konstant. Dette er sjeldent tilfelle da flere av forutsetningene samvarierer.

Risiko

Risiko i netto pensjonsforpliktelse er en kombinasjon av selve pensjonsordningen, pensjonsforpliktelsen, pensjonsmidler, finansieringsnivå og samvariasjon mellom pensjonsforpliktelser og pensjonsmidler.

Stjørdal Gjensidig Brannkasse er utsatt for finansiell risiko siden pensjonsmidlene forvaltes i Gjensidige Pensjonskasse som en investeringsvalgportefølje. Finansiell risiko er knyttet til investeringer i aksjer, rentebærende verdipapirer og eiendom. Investeringer foretas hovedsakelig i verdipapirfond og obligasjoner. Den finansielle risikoen omfatter aksje-, rente-, kreditt-, valuta- og likviditetsrisiko, hvorav den største risikofaktoren er renterisiko. Denne risikoen (renterisikoen) må ses i sammenheng med renterisikoen for forsikringsforpliktelsene på passivasiden. Finansiell risiko i pensjonsmidler estimeres ved bruk av definerte stressparametere for hver aktivaklasse samt forutsetninger om hvordan utviklingen i de ulike aktivaklassene samvarierer.

Pensjonsmidlene er høyere enn de beregnede pensjonsforpliktelsene. Imidlertid er bruken av pensjonsmidlene til å betale fremtidige premier begrenset, og det må testes om bruken av midlene har en begrensning. Det forventes at deler av overfinansieringen vil bli brukt til å finansiere ny opptjening eller bli tilbakeført til sponsor. En reduksjon i forpliktelsene (som for eksempel som følge av renteoppgang) vil bli delvis motvirket av en økning i potensiell overfinansieringen. Risikofaktorene under må således ses i lys av overfinansieringen.

Renterisiko

Pensjonsmidlenes eksponering mot renterisiko ansees som moderat som følge av at markedsverdivektet durasjon er på ca 4,2 år (4,8). Porteføljeverdien vil falle med cirka 3,7 prosent ved et parallelt skift i rentekurven på pluss ett prosentpoeng.

Pensjonsforpliktelsen vil stige med 11,6 prosent ved et parallelt skift i hele rentekurven (rentefall) på minus ett prosentpoeng. Verdien vil falle med 9,6 prosent ved en renteøkning på ett prosentpoeng.

I situasjonen med en rentenedgang vil overfinansieringen bli påvirket. Nåverdien av pensjonsforpliktelsen vil øke og pensjonsreguleringen vil reduseres og bli «negativ». Obligasjonene vil stige i verdi, men det er ikke tilstrekkelig til å dekke opp den negative reguleringen. I et slikt scenario vil, alt annet like, pensjonsforpliktelsen øke med cirka 165 millioner kroner. Motsatt, dersom renten øker vil nåverdien av pensjonsforpliktelsen reduseres med cirka 154 millioner kroner, alt annet like.

Kredittrisiko

Pensjonsmidlenes eksponering mot kredittrisiko ansees som moderat. Hovedtyngden av pensjonskassens renteinvesteringer skal være innenfor «investment grade». Dersom kredittrisiko på global basis økte med en faktor tilsvarende den faktoren som brukes i stresstester for

pensjonskasser (tilsvarende en forverring mot 99,5 prosent percentilen) ville det lede til et fall på cirka 6,8 prosent i obligasjonsporteføljen.

Pensjonsforpliktelsene er eksponert mot noe kredittrisiko da den norske OMF-renten, som er utgangspunkt for fastleggelsen av diskonteringsrente, inneholder en viss kredittrisiko.

Aksjerisiko

Pensjonsmidlene er eksponert mot aksjemarkedet gjennom aksjefond. Ved utgangen av året var eksponeringen 6,1 prosent.

Markedsverdien av aksjer svinger kraftig. Pensjonskassen måler løpende aksjerisikoen i pensjonsmidlene basert på prinsipper i Solvens II. Prinsippene for måling av aksjerisiko baseres på at risikoen øker når aksjer stiger i verdi og at risikoen faller når aksjer har falt i verdi. Per 31. desember 2022 er risikoen (tilsvarende en forverring mot 99,5 prosent percentilen) satt til 30,9 prosent.

Valutarisiko

Alle plasseringer i utenlandske rentefond valutasikres. Det er investert i valutasikrede fond. Pensjonsmidlene var ved utgangen av året valutaeksponert med cirka 3,4 prosent. En betydelig valutaendring på global basis, basert på en faktor tilsvarende den faktoren som brukes i stresstester for pensjonskasser (tilsvarende en forverring mot 99,5 prosent percentilen), betyr et tap på valutaposisjonen på 25 prosent, eller 1,5 prosent på pensjonsmidlene.

Levetid og uførhet

Levetidsforutsetningene er fra og med 2022 basert på tabellen K2013FT som har erstattet K2013BE. Endringen er basert på de historiske resultatene.

Uførehyppigheten er basert på tabellen IR73. Denne måler uførheten på lang sikt. Forekomsten av uførhet er lav sammenliknet med mange andre arbeidsgivere.

Foretakets ansatte kan bli involvert i større katastrofelignende hendelser som flyulykker, bussulykker, tilskuer til sportsarrangement eller hendelser på arbeidsplassen. Dersom en slik hendelse inntreffer vil pensjonsforpliktelsen kunne øke betraktelig. Det er investert i katastrofeforsikringer som gjør at foretaket får erstatning dersom en slik hendelse inntreffer.

Lønnsutvikling

De fremtidige pensjonsytelsene avhenger av den fremtidige lønnsutvikling og utviklingen i Folketrygdens grunnbeløp (G). Dersom foretakts lønnsutvikling er lavere enn økningen i G, reduseres ytelsene.

Lønnsvekst vil avvike fra den banen som er fastlagt ved at ansatte får høyere eller lavere lønnsvekst enn det som banen tilsier. Foretaket styrer lønnsutvikling for ansatte basert på tariffavtaler og individuelle avtaler. Fra år til år kan det forekomme hopp i lønnsnivå.

Dersom lønnsveksten blir ett prosentpoeng høyere vil det føre til 3,2 prosent økning av forpliktelsen. Dersom lønnsveksten blir ett prosentpoeng lavere faller forpliktelsen med 2,6 prosent. Dersom G øker med ett prosentpoeng faller forpliktelsen med 1,2 prosent.

Minstekrav til nivået på pensjonsmidler

Pensjonsmidlene må tilfredsstillende visse minstekrav definert i norsk lov, forskrifter og pålegg fra Finanstilsynet.

Dersom nivået på pensjonsmidlene blir lavere enn en nedre grense, vil foretaket måtte innbetale ekstra pensjonsmidler for å dekke opp for den nedre grensen. Under visse forutsetninger vil også foretaket få tilbakebetalt pensjonsmidler.

I Gjensidige Pensjonskasse måles risiko basert på krav fastsatt av Finanstilsynet i form av stresstester. Disse testene skal reflektere 99,5 prosent «value at risk». Pensjonskassen har en solvenskapitaldekning på 141 prosent uten bruk av overgangsregler, noe som tilsier at det ikke er krav om å tilføre pensjonsmidler for å bedre prosent.

Privat avtalefestet pensjonsordning (AFP)

Stjørdal Gjensidig Brannkasse er som medlem i FNO tilknyttet AFP-avtale for sine ansatte. AFP er en ytelsesbasert ordning som er finansiert i fellesskap av svært mange arbeidsgivere.

Pensjonsordningens administrator har ikke fremlagt beregninger som fordeler pensjonsordningens midler eller forpliktelser til de enkelte medlemsforetakene. Foretaket innregner således ordningen som en innskuddsordning.

Dersom pensjonsordningens administrator framlegger slike fordelinger kan det lede til at ordningen skal innregnes som en ytelsesordning. Imidlertid er det vanskelig å fremkomme med fordelingsnøkler som kan aksepteres av medlemmene. En fordelingsnøkkel basert på foretakets andel av samlet årlig lønn vil ikke kunne aksepteres da denne nøkkelen er for enkel og ikke vil reflektere de økonomiske forpliktelsene på en adekvat måte.

	Sikret 2022	Usikret 2022	Sum 2022	Sikret 2021	Usikret 2021	Sum 2021
Antall aktive medlemmer	5	1	6	5	1	6
Antall pensjonister	14	7	21	14	9	23
Nåverdi av pensjonsforpliktelsen						
Pr. 01.01	29.855.526	2.200.513	32.056.039	29.000.415	2.254.642	31.255.057
Korreksjon av åpningsbalansen			0			0
Årets pensjonsopptjening	288.748	42.284	331.032	264.816	37.529	302.344
Arbeidsgiveravgift av årets opptjening	55.151	8.076	63.227	50.580	7.168	57.748
Rentekostnad	591.139	43.570	634.710	468.462	36.517	504.979
Bidrag fra deltakere i ordningen	0	0	0	0	0	0
Aktuarielle gevinster og tap	-453.861	-83.253	-537.114	1.974.217	-67.106	1.907.111
Utbetalte ytelser	-1.715.305	-39.274	-1.754.579	-1.739.450	-57.293	-1.796.743
Arbeidsgiveravgift av innbetalte pensjonsmidler	-410.808	-7.501	-418.309	-163.513	-10.943	-174.456
Virksomhetssammenslutning	0	0	0	0	0	0
Virkning av den øvre grense for eiendelen	0	0	0	0	0	0
Kursendringer i utenlandsk valuta	0	0	0	0	0	0
Pr. 31.12	28.210.591	2.164.416	30.375.007	29.855.526	2.200.513	32.056.039
Virkelig verdi av pensjonsmidlene						
Pr. 01.01	33.375.804	0	33.375.804	33.390.826	0	33.390.826
Renteinntekt	660.841	0	660.841	551.995	0	551.995
Avkastning ut over renteinntekt	-3.310.314	0	-3.310.314	316.343	0	316.343
Bidrag fra arbeidsgiver	2.561.633	7.501	2.569.134	1.019.603	10.943	1.030.546
Utbetalte ytelser	-1.715.305	0	-1.715.305	-1.739.450	0	-1.739.450
Arbeidsgiveravgift av innbetalte pensjonsmidler	-410.808	-7.501	-418.309	-163.513	-10.943	-174.456
Overtakelse/oppkjøp	0	0	0	0	0	0
Oppgjør	0	0	0	0	0	0
Pr. 31.12	31.161.851	0	31.161.851	33.375.804	0	33.375.804
Beløp innregnet i balansen						
Nåverdi av pensjonsforpliktelsen	28.210.591	2.164.416	30.375.007	29.855.526	2.200.513	32.056.039
Virkelig verdi av pensjonsmidlene	-31.161.851	0	-31.161.851	-33.375.804	0	-33.375.804
Netto pensjonsforpliktelse/(pensjonsmidler)	-2.951.260	2.164.416	-786.844	-3.520.278	2.200.513	-1.319.765
Pensjonskostnad innregnet i resultatet						
Årets pensjonsopptjening	288.748	42.284	331.032	264.816	37.529	302.344
Rentekostnad	591.139	43.570	634.710	468.462	36.517	504.979
Renteinntekt	-660.841	0	-660.841	-551.995	0	-551.995
Fjernet KPI-regulering av løpende pensjoner	0	0	0	0	0	0
Arbeidsgiveravgift	55.151	8.076	63.227	50.580	7.168	57.748
Pensjonskostnad	274.197	93.931	368.128	231.862	81.213	313.076
Kostnader er innregnet i følgende regnskapslinje i resultatregnskapet						
Forsikringsrelaterte adm.kostnader inkl. provisjon for mottatt gjenforsikring og salgskostnader	274.197	93.931	368.128	231.862	81.213	313.076
Ny måling av netto ytelsesbasert pensjonsforpliktelse/-eiendel innregnet i andre inntekter og kostnader						
Akkumulert beløp pr. 01.01.			22.078.649			20.487.881
Avkastningen på pensjonsmidler			3.310.314			-316.343
Endringer i demografiske forutsetninger			6.732.254			2.043.721
Endringer i økonomiske forutsetninger			-7.269.368			-136.610
Virkningen av den øvre grensen for eiendelen			0			0
Akkumulert beløp pr. 31.12.			24.851.849			22.078.649
Aktuarielle forutsetninger						
Diskonteringsrente			3,73 %			1,98 %
Lønnsregulering			3,70 %			3,00 %
Endring i folketrygdens grunnbeløp			3,70 %			3,00 %
Pensjonsregulering			0,00 %			0,00 %
Øvrige spesifikasjoner						
Beløp innregnet som kostnad for bidrag til den innskuddsbaserte pensjonsordningen			344.732			305.919
Beløp innregnet som kostnad for bidrag til Fellesordningen for LO/NHO			139.470			127.477
Forventet innbetaling til Fellesordningen for LO/NHO neste år			139.609			127.604
Forventet innbetaling til den ytelsesbaserte pensjonsordningen neste år			2.561.633			1.019.603
Prosent			Endring i pensjonsforpliktelse 2022			Endring i pensjonsforpliktelse 2021
Sensitivitet						
- 1 %-poeng diskonteringsrente			11,60 %			13,20 %
+ 1 %-poeng diskonteringsrente			-9,60 %			-9,90 %
- 1 %-poeng lønnsjustering			-2,60 %			-2,00 %
+ 1 %-poeng lønnsjustering			3,20 %			2,50 %
- 1 %-poeng G-regulering			1,50 %			1,00 %
+ 1 %-poeng G-regulering			-1,20 %			-0,90 %
- 1 %-poeng pensjonsregulering			0,00 %			0,00 %
+ 1 %-poeng pensjonsregulering			10,00 %			11,40 %
10 % redusert dødelighet			2,80 %			3,20 %
10 % økt dødelighet			-3,80 %			-4,20 %

	Nivå 1 Kvoterte priser i aktive markeder	Nivå 2 Verdsatt.teknikk basert på obs. markedsdata	Nivå 3 Verdsatt.teknikk basert på ikke obs. markedsdata	SUM pr. 31.12.2022
Verdsettelseshierarki 2022				
Aksjer og andeler	-	2.181.330	-	2.181.330
Obligasjoner	-	28.980.521	-	28.980.521
Derivater	-	-	-	-
Sum	-	31.161.851	-	31.161.851

	Nivå 1 Kvoterte priser i aktive markeder	Nivå 2 Verdsatt.teknikk basert på obs. markedsdata	Nivå 3 Verdsatt.teknikk basert på ikke obs. markedsdata	SUM pr. 31.12.2021
Verdsettelseshierarki 2021				
Aksjer og andeler	-	6.541.658	-	6.541.658
Obligasjoner	-	26.400.261	-	26.400.261
Derivater	-	433.885	-	433.885
Sum	-	33.375.804	-	33.375.804

10. Skatt

	2022	2021
Midlertidige forskjeller		
Tap på fordringer		
Driftsmidler	-4.748.022	-4.994.731
Sikkerhetsavsetning	5.236.617	6.283.939
Pensjonsforpliktelse	786.859	1.319.774
Sum skattereduserende midlertidige forskjeller	1.275.454	2.608.982
Estimatawik pensjonsforpliktelse mot egenkapitalen	1.275.454	
Sum midlertidige forskjeller over resultatet		
Aksjer, andeler, obligasjoner og øvrige verdipapirer	-2.980.141	-395.758
Frempførbart underskudd	0	
Netto midlertidige forskjeller	-1.704.687	2.213.224
Utsatt skatt/(utsatt skattefordel) (25%)	-1.704.687	553.306
Beregning av skattepliktig inntekt		
Resultat før skattekostnad	-15.038.332	44.172.793
Implementeringseffekt ny forskrift		
Estimatawik pensjonsforpliktelse		-1.590.766
Endring i andre midlertidige forskjeller	1.333.529	1.526.083
Permanente forskjeller	49.994	49.994
Korreksjon tidligere år		
Regnskapsmessig gevinst ved salg av aksjer	-6.721.721	-2.925.530
Endring av verdired.finansielle omløpsmidler	32.782.030	
Tilbakeføring av verdired.finansielle omløpsmidler		-26.085.579
Aksjeutbytte etter fritaksmetoden	-859.719	-843.052
Tilbakeføring 3 % av skattefrie inntekter etter fritaksmetoden	25.792	25.292
Kundeutbytte	-2.447.303	-2.640.587
Ikke fradragsberettiget rente på ilignet skatt		
Ikke skattepliktig rente på tilbakebetalt skatt		
Skattepliktig inntekt	9.124.270	12.108.647
Benyttelse av fremførbart underskudd		
Mottatt konsernbidrag		
Frempførbart underskudd		
Betalbar skatt	2.281.067	3.027.162
Spesifikasjon av skattekostnad		
Betalbar skatt	2.281.067	3.027.162
Formuesskatt		420.000
Endring utsatt skatt/utsatt skattefordel	-979.478	-864.168
Implementeringseffekt ny forskrift (endring i skattesats)		
Korreksjon tidligere år		397.692
Skattekostnad i regnskapet	1.301.589	2.560.686
Avstemming av skattekostnad		
Skattekostnad i regnskapet		2.560.686
Skatt av resultat før skattekostnad		11.043.198
Forsk. mellom årets skattekostn.og 25 % av res.før skatt		-8.482.513
Forklaring på hvorfor årets skattekostnad ikke utgjør 25 % av resultatet før skatt		
Skatt av midlertidige forskjeller verdipapirer		-482.648
Skatt av permanente forskjeller		-7.999.866
Utsatt skatt/utsatt skattefordel ført via egenkapital		
Skatt av ikke skattepliktig rente på tilbakebetalt skatt		
Formuesskatt		
Skatt av benyttet fremførbart underskudd		
Skatt av feil tidligere år		
For lite betalt skatt tidligere år		
Sum differanse		-8.482.513

11. Eierbenyttet og rett-til-bruk eiendom, anlegg og utstyr

	Eierbenyttet eiendom		Anlegg og utstyr	
Anskaffelseskost pr. 01.01.21	95.388.263		2.266.391	
Tilgang i året	1.881.787			
Utrangert				
Avgang i året				
Anskaffelseskost pr.31.12.21	97.270.050		2.266.391	
Akkumulerte avskrivninger og tap ved verdifall 01.01.21	-59.605.999		-1.976.853	
Årets ordinære avskrivninger	-984.800		-106.239	
Tap ved verdifall innregnet i resultatet i perioden				
Tilbakeført utrangert				
Avgang ordinære avskrivninger				
Akkumulerte avskrivninger og tap ved verdifall 31.12.21	-60.590.799		-2.083.092	
Bokført verdi 31.12.20	36.679.251		183.299	
Avskrivningsmetode	Lineært		Lineært	
Utnyttbar levetid (år)	over 30 og 20år		20 %	

	Eierbenyttet eiendom		Anlegg og utstyr	
Anskaffelseskost pr. 01.01.22	97.270.050		2.266.391	
Tilgang i året	5.303.052			
Utrangert				
Avgang i året				
Anskaffelseskost pr.31.12.22	102.573.102	0	2.266.391	0
Akkumulerte avskrivninger og tap ved verdifall 01.01.22	-60.590.799	0	-2.083.092	0
Årets ordinære avskrivninger	-979.800		-106.239	
Tap ved verdifall innregnet i resultatet i perioden				
Tilbakeført utrangert				
Avgang ordinære avskrivninger				
Akkumulerte avskrivninger og tap ved verdifall 31.12.22	-61.570.599	0	-2.189.331	0
Bokført verdi 31.12.22	41.002.503	0	77.060	0
Avskrivningsmetode	Lineært		Lineært	
Utnyttbar levetid (år)	over 30 og 20år		20 %	

	2022	2021
Markedsverdi av tomter og eierbenyttede eiendommer		
Balanseført verdi av tomter og eierbenyttede eiendommer	41.002.503	36.679.251
Merverdi utover balanseført verdi	-41.002.503	-36.679.251

12. Finansielle eiendeler og forpliktelser

Virkelig verdi

Finansielle eiendeler og forpliktelser som innregnes til virkelig verdi har balanseført verdi lik den verdi den enkelte eiendel/forpliktelse kan omsettes for i en velordnet transaksjon mellom markedsaktører på måletidspunktet under de gjeldende markedsforhold.

Ved beregning av virkelig verdi benyttes ulike metoder og teknikker avhengig av type finansielle instrumenter og i hvilken grad de handles i aktive markeder. Instrumenter klassifiseres i sin helhet i en av tre verdsettelsesnivåer basert på det laveste nivå av verdsettelsesinformasjon som er betydningsfull for verdsettelsen av instrumentene.

Nedenfor redegjøres for de ulike verdsettelsesnivåene og hvilke finansielle eiendeler/forpliktelser som inngår på hvilke nivåer.

Kvoterte priser i aktive markeder

Kvoterte priser i aktive markeder anses som det beste estimat på en eiendel/forpliktelses virkelige verdi. En finansiell eiendel/forpliktelse anses som verdsatt basert på kvoterte priser i aktive markeder dersom virkelig verdi er fastsatt basert på priser som er enkelt og regelmessig tilgjengelige og representerer faktiske og regelmessig forekommende markedstransaksjoner på armlengdes avstand. Finansielle eiendeler/forpliktelser som verdsettes basert på kvoterte priser i aktive markeder klassifiseres som nivå én i verdsettelseshierarkiet.

Følgende finansielle eiendeler er klassifisert som nivå én i verdsettelseshierarkiet:

- Børsnoterte aksjer
- Stats- og statsgaranterte obligasjoner/verdipapirer med fast avkastning
- Børsnoterte fond (ETF)
- Valutaterminer, aksjeopsjoner, fremtidige renteavtaler og valutaswapper hvis virkelige verdi er derivert fra verdien av underliggende instrumenter. Derivatene i disse kategoriene verdsettes ved hjelp av allment brukte verdsettelsesmetoder for derivater (opsjonsprisindeksmodeller etc.).
- Aksjefond, obligasjonsfond, hedgefond og kombinasjonsfond hvis virkelige verdi er bestemt å bakgrunn av verdien av instrumentene som fondene har investert i.
- Børsnoterte ansvarlige lån

Verdsettelse basert på observerbare markedsdata

Når kvoterte priser i aktive markeder ikke er tilgjengelige, fastsettes virkelig verdi av finansielle eiendeler/forpliktelser fortrinnsvis ved hjelp av verdsettelsesmetoder som baserer seg på observerbare markedsdata.

En finansiell eiendel/forpliktelse anses som verdsatt basert på observerbare markedsdata dersom virkelig verdi er fastsatt med referanse til priser som ikke er kvoterte, men som er observerbare enten direkte (som priser) eller indirekte (derivert fra priser). Finansielle eiendeler/forpliktelser som verdsettes basert på observerbare markedsdata klassifiseres som nivå to i verdsettelseshierarkiet.

Følgende finansielle eiendeler/forpliktelser er klassifisert som nivå to i verdsettelseshierarkiet:

- Sertifikater, obligasjoner og indeksobligasjoner som ikke er noterte, eller som er noterte, men hvor det ikke forekommer regelmessige transaksjoner. De unoterte instrumentene i disse kategoriene verdsettes basert på observerbare rentekurver og estimert kredittspread der hvor det er aktuelt.
- Rentebærende forpliktelser (bankdrift) målt til virkelig verdi. De rentebærende forpliktelsene verdsettes basert på observerbare rentekurver.
- Eiendomsfond. Eiendomsfondene verdsettes på bakgrunn av rapporterte NAV-verdier fra administrator. På grunn av sen rapportering fra fondene benyttes NAV-verdier fra siste kvartalsrapportering.

Verdsettelse basert på ikke-observerbare markedsdata

Når verken kvoterte priser i aktive markeder eller observerbare markedsdata er tilgjengelige, verdsettes finansielle eiendeler/forpliktelser ved hjelp av verdsettelsesteknikker som ikke er basert på observerbare markedsdata.

En finansiell eiendel/forpliktelse anses som verdsatt basert på ikke-observerbare markedsdata dersom virkelig verdi er fastsatt uten å være basert på kvoterte priser i aktive markeder, og heller ikke er basert på observerbare markedsdata. Finansielle eiendeler/forpliktelser som er verdsatt basert på ikke-observerbare markedsdata er klassifisert som nivå tre i verdsettelseshierarkiet.

Følgende finansielle eiendeler er klassifisert som nivå tre i verdsettelseshierarkiet:

- Unoterte private equity-investeringer (PE) og lokale eiendomsinvesteringer.
- PE-investeringene som ikke er organisert som fond verdsettes ved hjelp av kontantstrømsanalyser, prismultipler og nylige markedstransaksjoner. PE-investeringene som er organisert som fond verdsettes på bakgrunn av rapporterte NAV-verdier (Net Asset Value) fra administratorer i henhold til IPEV-retningslinjer (International Private Equity and venture capital Valuation). På grunn av sen rapportering fra fondene benyttes NAV fra siste kvartalsrapportering. NAV vurderes deretter for skjønnsmessige justeringer på objektive hendelser i de enkelte fond siden forrige rapporteringsdato. Objektive hendelser kan være utviklingen i underliggende verdier på børsnoterte foretak siden siste rapportering fra fondet, endringer i regelverket eller store markedsbevegelser.
- Stjørdal Gjensidig Brannkasse egne utlån

Verdsettelsesprosess finansielle eiendeler klassifisert som nivå tre

Investeringsansvarlig i samråd med daglig leder fastsetter hvilke verdsettelsesmodeller som skal benyttes ved verdsettelse av finansielle eiendeler klassifisert som nivå tre i verdsettelseshierarkiet. Evaluering av modellene gjøres ved behov. Investeringenes virkelige verdier og resultater samt overholdelse av fastsatte rammer rapporteres ukentlig til daglig leder samt månedlig til styret.

Sensitivitet finansielle eiendeler nivå tre

Sensitivitetsanalysen for finansielle eiendeler som verdsettes basert på ikke-observerbare markedsdata viser resultateffekten av realistiske og plausible markedsutfall. Generelle markedsnedganger eller forverrede framtidsutsikter kan påvirke forventning om fremtidige kontantstrømmer eller anvendte multipler som igjen vil medføre at verdien reduseres. Et verdifall på ti prosent anses som et realistisk og plausibelt markedsutfall for både aksjer og andeler, samt rentebærende verdipapirer som inngår i nivå tre i verdsettelseshierarkiet.

	Balansført verdi 31.12.2022	Virkelig verdi 31.12.2022	Balansført verdi 31.12.2021	Virkelig verdi 31.12.2021
Finansielle eiendeler				
Finansielle eiendeler målt til virkelig verdi over resultatet				
Aksjer i tilknyttede foretak	-	0	-	0
Lokale investeringer		0		0
Aksjer og andeler	186.854.521	186.854.521	210.787.823	210.787.823
Rentebærende verdipapirer	80.989.628	80.989.628	82.589.164	82.589.164
Finansielle eiendeler som holdes til forfall				
Obligasjoner som holdes til forfall	0	0	0	0
Utlån og fordringer				
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning klassifisert som lån og fordringer	0	0	0	0
Utlån	245.451	245.451	245.451	245.451
Fordringer på tilknyttede foretak	0	0	0	0
Fordringer i forbindelse med direkte forretning og gjenforsikring	9.716.262	9.716.262	10.838.085	10.838.085
Andre fordringer	4.176.837	4.176.837	4.319.684	4.319.684
Kontanter og bankinnskudd	8.083.964	8.083.964	11.146.621	11.146.621
Sum finansielle eiendeler	290.066.663	290.066.663	319.926.829	319.926.829
Finansielle forpliktelser				
Finansielle forpliktelser til amortisert kost				
Ansvarlig lån	0	0	0	0
Andre forpliktelser	14.422.031	14.422.031	16.274.126	16.274.126
Forpliktelser i forbindelse med forsikring og gjenforsikring	0	0	0	0
Forpliktelser innen konsernet	0	0	0	0
Sum finansielle forpliktelser	14.422.031	14.422.031	16.274.126	16.274.126

Verdsettelseshierarki 2022	Nivå 1 Kvoterte priser i aktive markeder	Nivå 2 Verdsett. teknikk basert på obs. markedsdata	Nivå 3 Verdsett. teknikk basert på ikke obs. markedsdata	SUM
Finansielle eiendeler				
Finansielle eiendeler målt til virkelig verdi over resultatet				
Aksjer og andeler	146.216.462	18.624.241	22.013.818	186.854.521
Rentebærende verdipapirer	80.989.628			80.989.628
Finansielle eiendeler målt til amortisert kost				
Obligasjoner som holdes til forfall				0
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning klassifisert som lån og fordringer				0
Utlån				0
Finansielle forpliktelser				
Finansielle forpliktelser målt til amortisert kost				
Ansvarlig lån				0

Verdsettelseshierarki 2021	Nivå 1 Koterte priser i aktive markeder	Nivå 2 Verdsett.teknikk basert på obs. markedsdata	Nivå 3 Verdsett.teknikk basert på ikke obs. markedsdata	SUM
Finansielle eiendeler				
Finansielle eiendeler målt til virkelig verdi over resultatet				
Aksjer og andeler	185.610.497	3.163.508	22.013.818	210.787.823
Rentebærende verdipapirer	82.589.164			82.589.164
Finansielle eiendeler målt til amortisert kost				
Obligasjoner som holdes til forfall				0
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning klassifisert som lån og fordringer				0
Utlån				0
Finansielle forpliktelser				
Finansielle forpliktelser målt til amortisert kost				
Ansvarlig lån				0

Avstemming finansielle eiendeler som verdsettes basert på ikke-observerbare markedsdata (nivå 3) 31.12.2022

	Pr. 1.1.2021	Netto realisert/urealisert gevinst over resultatet	Kjøp	Salg	Oppgjør	Overføring til/fra nivå 3	Pr. 31.12.2021	Andel av netto realisert/urealisert gevinst over resultatet som relaterer seg til instrumenter som ennå eies pr. 31.12.2021
Aksjer og andeler	22.013.817						22.013.817	
Rentebærende verdipapirer								
Sum	22.013.817	-	-	-	-	-	22.013.817	-

Avstemming finansielle eiendeler som verdsettes basert på ikke-observerbare markedsdata (nivå 3) 31.12.2021

	Pr. 1.1.2020	Netto realisert/urealisert gevinst over resultatet	Kjøp	Salg	Oppgjør	Overføring til/fra nivå 3	Pr. 31.12.2020	Andel av netto realisert/urealisert gevinst over resultatet som relaterer seg til instrumenter som ennå eies pr. 31.12.2020
Aksjer og andeler	22.195.748	(198.858)	17.029	(100)			22.013.817	
Rentebærende verdipapirer							-	
Sum	22.195.748	(198.858)	17.029	(100)	-	-	22.013.817	-

13. Aksjer og andeler

Andre norske aksjer	Organisasjonsnummer	Markeds verdi
BK Forum AS	919 864 222	16.667
GreenFox Group AS	927 039 656	6.517.159
Stjørdal Kulturutvikling AS	993 777 366	500.000
Tangen Næringsbygg As	979 918 003	6.393.500
TTA AS	915 093 485	2.000.000
Vision Remote	998 455 359	6.000.033
HellRX AS	919 731 451	101.100
Proneo AS	991 500 936	72.432
ProVenture Seed AS A-aksjer	989 765 248	408.179
ProVenture Seed AS B-aksjer	989 765 248	4.748
Sum andre norske aksjer		22.013.818

Norske aksjefond	Organisasjonsnummer	Markeds verdi
Alfred Berg Aktiv	965 713 700	15.632.749
Borea Global Equities Spesialfond	997 030 044	15.460.733
Sum norske aksjefond		31.093.482

Utenlandske aksjefond	Markeds verdi
Fundsmith Equity Fund Feeder	13.110.001
Arctic Norwegian Value Creation D NOK	14.022.738
Veritas Global Focus Fund NOK E	13.678.584
RBC Global Equity Focus Fund USD	13.022.976
AKO Global Long Only UCITS Fund DF1 USD	15.333.892
SGA Global Growth Fund USD D ACC	14.177.502
Egerton Capital Equity Fund I NOK	20.161.099
T. Rowe Price Global Focused Growth Standard	14.246.474
Baron Global Advantage Equity Class E USD Acc	4.122.763
Black Rock BGF World Technology Fund D2 USD	4.271.281
Baillie Gifford Worldwide Long Term Global Growth Fund Class B USD Acc	4.436.403
Sum utenlandske aksjefond	130.583.713

Egenkapitalbevis	Organisasjonsnummer	Markeds verdi
Aasen Sparebank	937 903 502	2.183.508
Hegra Sparebank egenkapitalbevis	937 903 235	980.000
Sum egenkapitalbevis		3.163.508

Sum aksjer og andeler	186.854.521
------------------------------	--------------------

Utlån og fordringer

Utlån og fordringer som måles til amortisert kost	2022	2021
Pantelån		
Andre utlån	245.451	245.451
Ansvarlig lån		
Nedskrivning til virkelig verdi		
Tapsavsetninger med objektive bevis		
Sum utlån og fordringer som måles til amortisert kost	245.451	245.451

Ansvarlige lån	Pålydende verdi		Kostpris		Markedsverdi	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021
	245.451	245.451	245.451	245.451	245.451	245.451
Sum ansvarlig lån	245.451	245.451	245.451	245.451	245.451	245.451

14. Egenkapital

Opptjent egenkapital

Naturskadefond

Driftsresultat fra den obligatoriske naturskadeforsikringen skal reguleres mot naturskadekapitalen. Naturskadekapitalen er bunden kapital og kan bare benyttes til erstatninger etter naturskader i Norge. Med naturskade forstås skade som direkte skyldes naturulykke, så som skred, storm, flom, stormflo, jordskjelv eller vulkanutbrudd.

Garantiordningen

Avsetning til garantiordning er bunden kapital og skal gi sikkerhet for at forsikringstakerne etter direkte skadeforsikringsavtaler avsluttet i Norge mottar riktig oppfyllelse av forsikringskrav som følger av avtalen.

Ny måling av netto ytelsesbasert pensjonsforpliktelse/-eiendel

Ny måling av netto ytelsesbasert pensjonsforpliktelse/-eiendel består av avkastning på pensjonsmidler ut over renteinntekt samt gevinster/tap som oppstår ved endring av de aktuarielle forutsetninger som benyttes ved beregning av pensjonsforpliktelse.

Annen opptjent egenkapital

Annen opptjent egenkapital er kundenes balanseførte egenkapital som består av årets og tidligere års resultat og inkluderer også avsetninger til pliktige fond (naturskadefond, garantiordning). Andel av årets overskudd som ikke utbetales som utbytte tilføres annen opptjent egenkapital. Ved underskudd blir opptjent egenkapital redusert.

15. Betingede forpliktelser

	2022	2021
Garantier og kommittert kapital	2.000.000	2.000.000

16. Hendelser etter balansedagen

Ved avleggelse av årsregnskapet står verden i en svært spesiell situasjon med tanke på ettervirkninger av Coronapandemien og nå også med væpnet konflikt i Ukraina. Dette berører råvaresituasjonen og bidrar til uro i kapitalmarkedene. I skrivende stund er det fortsatt usikkerhet knyttet til hvor lenge dette vil vare og hvor store konsekvensene blir.

Egne rutiner og instruksjoner ivaretar selskapets behov for styring kontroll for daglig ledelse og styret. Gjennom dette overvåkes situasjonen nøye og tiltak vurderes løpende. I et regulatorisk perspektiv handler dette først og fremst om å sørge for at selskapet ikke kommer i underdekning når det gjelder solvensregelverket. Styret forventer at situasjonen kan påvirke selskapets resultater for 2022 negativt.

